

ek

! a legújabb párizsi

szalónba
nand 53. I. 4
francia ruhák a leg-
jutányos áron ké-

nt Simon optimista
tan kifejezést adott
ak csak előkészítő
semmit sem vissza-
koncessziókat adni,
adni. Miután így az
ta limitálva van, re-
na nap fejezte előtt
lagos képek, amely
céljainak összefüggő

Németország azt kö-
paritását Európa
zomben. Ez minden,
tól ma várható. Le-
a fegyverkezés kor-
ról is fog tárgyalni.

hogy Simon fel fog-
véleménye Német-
a dunai paktumok-
e fogja juttatni, hogy
gyrészen függ attól,
zater-e a Népszövet-

azt is, hogy
minden olyan tü-
át egy szovjetel-
tarja belevonni, fő-
fog sikerülni.

ja tudni és arra akar
landó-e Németország
főkészítésének kollektív

**Szuszsa
terje**

ó este lesz a Magyar
gyar Színház ma este
szuszsa három egy-fel-
ek közös címe az „In
egyfelvonásos darab
különálló történet,
as egybefonódik, mint
magis variációja egy
rül.

gonddal készült fel a
te. A szereplő színé-
ának kijáró lelkesen-
ni a szerző értékes
it, a közönség pedig
illet élvezni fogja a
izgalmas közelségét.
át adja meg a szín-

kell bemutatni a
ndig érdekes írásai
az olvasók nagy tá-
y első szinpadí be-
an komoly sikert fog
t ujságról munkás-

**Új könyv-
penál Ciu)**

esen, Karinty, Jack
óricz, R. Rolland, Zi-
Gazdasági, technikai
ívészettörténet, tör-
mány, irodalomtörté-
si. Minden 5, 10, 20,
rakban. LEPAGE-nál
PAGE-hoz, mert ilyen
Kérjen ingyen jegy-

és Lapkiadó B. T.
Baron L. Pop 10.
9-77.

Taxa p. plátte in No. 224714

ROMANIA POSTA

18. Telefon: ...
Havonta 110, negyedé-
sre 500, egészévre 12
Havonta 2, ne
telévre 12, egészévre 20
Autóbusz díjazás szeri
KELLET az erdélyi és
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikloink utánnyomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg

Dr Rámásetter Róbert
Disztér 2., I. em.
BUDAPEST

ELLET

ESZDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ára 5 lej

Bármentetion leveleket nem fogadunk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton Ernő. Feltétele szerkesztő János Ferenc. Budaörsi szerkesztő Hódosi Ernő, Strada Matei 110. sz. 2.

Csütörtök, 1935. március 28.
5695. ÉV. XVIII. ÉVF.
W'ADAR 23. 72. SZÁM.

„Semmi olyasmi nem történt Berlinben, ami reményt nyújtana az általános megoldásra“

Negatív eredménnyel végződtek Sir John Simon és Hitler berlini tárgyalásai

Eden főpecsétör elutazott Moszkvába. Maiski londoni szovjetkövet szerint Anglia ellene van bármilyen szovjet-ellenes blokk létesítésének. Japán véglegesen kilépett a Népszövetségből

Hitler többek között Csehszlovákia három és félmillió németjének a német birodalomhoz történő csatolását is követelte

Berlin, március 27. Az angol államférfiak berlini tanácskozásai végetértek. A nagy izgalmal kísért tanácskozások, bár a hivatalos jelentések igyekeznek a világpolitikai helyzet enyhülését hangoztatni, a valóságban negatív eredménnyel végződtek. A tárgyalások menetéből objektíve megállapítható, hogy a német követelések nagyrészt még a német igényeket lehetőleg honorálni akaró angol államférfiak is abszurdnak találták, amelyek belátható időn belül megvalósíthatatlanok.

A francia sajtó apriorisztikus magatartásából arra lehet következtetni, hogy a Franciaország, illetőleg a kisantant és Németország közötti fenálló ellentétet a stressai értekezleten sem lesz lehetséges likvidálni. Angol részről tehát túlzottan optimisztikusnak kell nyilvánítani azt a véleményt, hogy a berlini tárgyalásokkal a nemzetközi helyzet feszültsége lényegesen enyhült volna. Laval kamarai beszéde, Flandin nyilatkozata és a francia kormányának a hadianyag-gyártáshoz szükséges nyersanyagok kivételére vonatkozó legújabb tilalma mind azt bizonyítják, hogy a Németországgal szemben álló európai front alakulását egyáltalában nem hátráltatják a berlini tárgyalások negatív eredményei.

A kétnapra terjedő angol-német kormányfői eszmecsere egyébként aznap este ért véget. A német hivatalos jelentés szerint a tárgyaló felek barátságos atmoszférában és őszinte formában tisztázták a felfogásokat a február 2-iki londoni javaslatokba foglalt problémák tekintetében. Az általános tendenciájú német jelentés szerint az eszmecsere előbbre vitte a mindkét kormány által óhajtott béke biztosításának, a nemzetközi együttműködés lehetőségének ügyét. A tárgyalások végezte után sir John Simon angol külügyminiszter haladéktalanul vonatra ült és visszautazott Londonba. Egyidejűleg Eden főpecsétör is elhagyta Berlint és tegnap este Moszkvába utazott.

Sir John Simon elutazása előtt megelégedést fejezte ki a berlini sajtó képviselői előtt a tanácskozások lezárásáról. Kijelentette, hogy a vitás pontokban teljes tájékozódást nyert és így abban a helyzetben van, hogy a stressai tanácskozások során meg fogja világítani a helyzetet. Eden főpecsétör Berlinből való elindulása előtt fogadta a Pravda című orosz lap berlini tudósítóját, aki előtt kijelentette, hogy a legnagyobb mértékben érdekli az Oroszországba való utazás és a Moszkvában folytatandó tárgyalások. Oroszországban való látogatását a kontinensen tett utazásai legérdekesebbjének tekinti.

Moszkvában nagy elégtétellel és bizalommal várják Eden látogatását. Litvinov a pályaudvaron fogja fogadni az angol minisztert, akinek tiszteletére egy vörös díszszabadot vezényelnek ki a pályaudvarra. Berlini jelentés szerint Eden főpecsétört Danzig városa is meghívta látogatásra, aki azonban nem fogadta el a meghívást, mert most nincs ideje erre a látogatásra.

Londoni jelentés szerint az utóbbi napok közvetlen kormányfői eszmecsere után látogatást csak Eden keleti utjáról való visszatérése után állítják össze és készítik elő a stressai megvitatás elé.

Miket követelt Hitler a berlini eszmecsere után
A Daily Telegraph szenzációs tudósítást

közül azokról a lehetetlen feltételekről, amelyeket Hitler kancellár a berlini eszmecsere ismertetett az angol államférfiakkal. Hitler nem kevesebbet követelt Németország számára, mint az Angliával és Franciaországgal egyenlő erejű légi haderő szervezésének lehetőségét, amely azutáni fejlesztése során tekintetbe veszi a szovjet légi haderőjének további fejlesztési tempóját. Követelte továbbá 400 ezer tonnatartalom bevezetését a német haditengerészeti egységek terén, ami éppen kétszerese a washingtoni értekezlet által Franciaországnak engedélyezett tonnatartalomnak. Hitler az egyesülés lehetőségének biztosítását kérte Kelet-Poroszfélgál s annak elismerését, hogy Németországnak jogában áll a keleti határokat nem állandó jellegűeknek tekinteni.

A német követelések legmegdöbbentőbb fejezete az a követelés, mely a határkiigazítás lehetőségét akarja elismertetni Csehszlovákia felé, három és félmillió németnek a birodalomhoz történő csatolásával.

Utolsó követeléseként a gazdasági egyesülés lehetőségét Ausztriával állította fel a németek nem kisigényű kancellárja. E feltételek teljesítése esetén — hangoz-

tatta szerényen a kancellár — Németország hajlandó támadást kizáró egyezményt kötni szomszédaival, visszatérni Genfbe és népszövetségi keretben általános egyezményt kötni.

A Reuter távirati iroda berlini jelentése szerint Hitler a keleti egyezményhez való csatlakozás feltételül azt is kikötötte, hogy a hatalmak bírják rá a szovjetet haderejének csökkentésére és arra, hogy a megmaradó haderő nagyobb részét a nyugati határokról vonulassa a Távolkeletre.

A német távirati iroda értesülései szerint a fenti abszurd követeléseket Hitler azzal az indoklással terjesztette elő az angol-német kormányfői eszmecsere során, hogy a német kormány önmagának egész sorával tudja bizonyítani néhány szomszédállam óriási aranyu fegyverkezését. A kancellár kijelentette, hogy kész lemondani az utolsó német gépfegyverről is, ha a többi hatalmak hasonlóra határozzák el magukat. Hangoztatta továbbá, hogy Németországnak a Népszövetséghez való viszonya ügyében a birodalmi kormány kitart eddigi elhatározásai mellett és követeli jogegyenlőségnek formális elismerését.

Hogyan reagál a világsajtó a berlini eszmecsere

A berlini eszmecsere természetesen szűz eszt a Memel-problémáról is, amelyet az angol államférfiak vetettek fel. Ezzel kapcsolatban Hitler rámutatott az angol államférfiak előtt a memelvidéki németek hazaárulási bűnpérbén elhangzott tegnapi ítéletre s annak szükségességét hangoztatta, hogy a Memel-területen a német kisebbségnek más sorsot kell biztosítani.

A berlini Angriff egyébként az ítélettel kapcsolatban rámutat a Memel-autonómia felrétételére és a hatalmak közbeavatkozását követeli, hogy véget vessenek a litvánok katasztrófa-politikájának, amelyre ez az ítélettel tették rá a koronát.

A Berliner Börsenzeitung és a Berliner Tageblatt is azt hangoztatják, hogy Kovnóban nem bírói ítélet hangzott el. Egyidejű kovnovi jelentés szerint azt hiszik, hogy a köztársasági elnök megkegyelmez a hazaárulási per haláraitól nemzeti szocialista vádlottainak és büntetésüket életfogytiglani fegyházra fog átváltoztatni.

A berlini eszmecserevel kapcsolatban az angol és a francia sajtó állásfoglalása rendkívül érdekes. Míg több londoni lap a berlini tanácskozásokkal kapcsolatban tegnap még annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a tárgyalások a nemzetközi légtér enyhülését eredményezték és így a stressai eszmecsere az eredményesség reményében készítheti elő a további diplomáciai akciókat, addig a Daily Herald a berlini tárgyalásokkal foglalkozva megállapítja, hogy a dolgok változatlanok maradtak Simon látogatása után is, mert semmi olyasmi nem történt, ami reményt nyújtana az általános megoldásra. Hitler eszméi nem egyeztethetők össze Sir John Simon felfogásával és még kevésbé a francia és olasz kormányok álláspontjával.

A Morningpost megállapítja, hogy a kiadott hivatalos közlemény sem állítja, hogy

a két államférfi bármilyen tekintetben közös álláspontot foglalt volna el.

A francia lapok kivétel nélkül negatívnak tekintik a berlini ut eredményeit. Az angol miniszterek utja azonban helyesnek bizonyult, mert egyrészt alkalmat adott az angol kormánynak, hogy álláspontját félre nem érthető módon juttassa kifejezésére, másrészt újból bebizonyult, hogy a németeknek eszük ágában sincs megegyezést létesíteni.

Több más francia lap azt kifogásolja, hogy a berlini eszmecsere nem szentelték nagyobb fontosságot és több időt a dunai kérdéseknek.

Egyedül a Völkische Beobachter, Hitler lapja, igyekszik azt bizonyítani, hogy a közvetlen eszmecsere mellett a német felfogás helyes volt. A berlini tanácskozások láthatóan mindkét félre hasznosak voltak, noha egyezménykötés nem következett be. A nemzetközi kapcsolatok ápolása terén az ilyen közvetlen tárgyalások a legjobb szolgálatot tehetik.

Laval beszéde a berlini tárgyalásokkal kapcsolatban

Tegnap az Elyseében Lebrun elnök jelenlétében francia államtanács volt, amelyen Laval ismertette a külpolitikai helyzetet. Az államtanács akként döntött, hogy a külügyminiszter április végén utazzék Moszkvába. Egyidejűleg elhatározták azt is, hogy betiltják a hadianyaggyártásra alkalmas néhány nyersanyag: gyapothulladék és a puskagyógyításra való faanyagok kivételét.

Az államtanács után Laval külügyminiszter a francia kamarában tartott beszédét, amelyben a következők nagyjelentőségű kijelentéseket tette:

(Folytatása a 3. oldalon)

VILÁG TUKER

A „nagybeteg“ font

Irta: Dr. Neumann Ernő (London)

Az aranyváltás országok sajtója szerint a világ új valutakrisz előt áll. A kriszt állítólag a font újabb esése idézte elő, amely ismét felforgatta az időközben félig-meddig megnyugodott valutapiacot. A külföldi valutakereskedők kiújult vészjelére a fonttól való menekülés újabb hulláma indult meg. Egyesek siettek, eddig Londonban fekvő fontbetéteiket ismét aranyra átváltani. Ennek következtében az aranyár újabb rekordot ért el. Mások pénzüket a francia piacra siettek „átmenteni“, míg a tőkés egy csoportja teljesen otthagya a pénz- és értékpiacon és átmenekült az ingatlanpiacra, amely most nagy népszerűségnek örvend Angliában.

Mi áll tulajdonképpen a titokzatos fontesés mögött? Elsősorban is politikai pletyka. Egyik napról a másikra felmerült a hír, hogy esetleg azonnali választásokra kerül a sor Angliában. A City pedig fél attól, hogy a szocialisták kerülnek felül és beváltják fenyegetéseiket a bankok ellen, amelyeknek nacionalizálását már régóta tervezik. Ezen hír azonban teljesen téves híten alapult. Egyetlenegy komoly angol politikus, mégha ellentézi is, sem kívánna választást most, mert ez megzavarná a nagy jubileumi szözt. A londoni társaság eddig nem látott pompát készíti kifejtés, az üzletek, hotelek stb. óriási szözt várnak a király 25. éves jubileumi ünnepeitől. Ezt megzavarni nemcsak illetlenség volna az uralkodócsaláddal szemben, de rossz üzleti politika is volna. Az ünnepek után vagy összel, aligha fog a kormány választást rendezni, hanem ha a közvélemény megköveteli, egy kormányreorganizálás ismét megnyugvást volna maga után.

Egyáltalában nem bizonyos azonban, hogy egy választás esetén a szocialisták többséget nyernének. Az angol választók tömege nagyon könnyen befolyásolható s ha kell a konzervatívok egy újabb pénzügyi krisz kísértetét fogják a választók előtt felidézni, ha a szocialisták győznek. Hasonló metódusok ellen Angliában alig van biztosíték. De meg arra az esetre, ha a Labour-párt kerülne kormányra, sem kell a bankok nacionalizálásától félni, mert az angol bankok mögött áll a betétulajdonosok milliós serege, amely korántsem egyezne hasonló műveletekbe bele. Egy ilyen erőpróbat, ezekkel szemben, a munkáskormány nem bírna ki. Ebből a szempontból tehát igazán nincs ok a font jövőjét félni.

Maga a külföldi pénzbetétek eltávozása Londonból távolról sem elegendő a font megingatására, mert az angol valutarendő-alap oly összegekkel rendelkezik, amelyek az eltávozó külföldi betétek hatását könnyen ki tudnák egyensúlyozni. Különben is a City maga is szívesen látja a külföldi rövidlejáratu tőke elvonulását Londonból. Nemcsak azért, mert a mai alacsony pénzáruk mellett minden külföldi tőke még csak nehezíti a helyi tőke hasznos elhelyezésének a lehetőségét is, hanem azért is, mert ennél nagyobb a külföldi rövidlejáratu betétek összege Londonban, annál nagyobb a veszély, hogy egy hirtelen, pánikszerű visszahívása ezen összegeknek a font kurzusában katasztrófát tudna előidézni. Hasonló katasztrófával indult meg a font elleni laviná 1931-ben is, amikor Anglia kénytelen volt az aranyváltáról letérni. A Cityben manapság tulsok elhelyeztetlen belföldi rövidlejáratu pénz van és a bankok szívesebben egyenesen visszautasítanak külföldi ajánlatokat, mintsem hogy feladatukat megnehezítsék. Ez sem magyarázza meg tehát a font betegségeit.

Van még egy más tünet is, amely az angol parlament és üzleti életet is erősen foglalkoztatta. A bors- és lakkpekuláció 3 elsőrendű, régi angol cég összeomlásához vezetett. A spekuláció mögött állítólag oly előkelő angol pénzügyi kapacitások is voltak, hogy a sikertelen akció után sokan nagyobb pénzügyi csődöket vártak. Ez azonban nem következett be. Az alsóházban a kormány többször volt kénytelen a spekulációra kitérni, amely az üzleti világ

HELYI KEZDÉSEL **VIG ÖZVEGY** LEHÁR FERENC JEANETTE MACDONALD főszereplőkkel Rendezte: LUBITSCH ERNŐ és MAURICE CHEVALIER halhatatlan operettje

egyrészt erősen nyugtalanította, mert fennállott egy hivatalos vizsgálat veszélye, amely esetleg sok olyan részletet hozott volna a napvilágra, amely erősen ártott volna a City üzleti tekintélyének. Az igazság azonban az, hogy az ugynevezett spekuláció csak az az árupiac egyik igen kis specializált részét fenyegette. A külföldi sajtó jelentései ebben az irányban erősen túlméltak az igazságon. Maga a City a legnagyobb nyugalommal kezelte ezt a kellemetlen ügyet megérdemelt keretein belül. Szó sem volt a Cityben pánikról, hiszen meggondolandó, hogy az egész borspekuláció csak kétmillió font, a lakkspekuláció csak egymillió font értékű árua vonatkozott. A botrány, amelyet a spekuláció okozott, ugyan hátrányos befolyással volt a font kurszára, de csak igen rövid ideig. Ez maga tehát aligha volna felelős a font tartós eséséért.

Maradna még az a feltevés, hogy az angol konjunktúra feljavítása megállt. Ez a francia és német sajtóból származik. Ez állott talán február elejéig, amíg a munkanélküliség erősen emelkedett és a külkereskedelmi mérleg nem mutatott tartós javulást. Akkor talán lett volna ok arra, hogy ezzel kapcsolatban a font essék. Közben azonban sok minden megváltozott. Februárban az angol konjunktúra ismét javulást mutatott. A munkanélküliség száma 39 ezerrel esett, a behozatal erősen visszament, míg a kivitel több mint négymillió fonttal emelkedett. Az építkezés felénkült és a bankkliring is erős emelkedést mutatott.

Mindezek dacára a font „betegsége” tartott, sőt március elején a kurszus kedvezőlenebbül alakult. Amikor március közepén a statisztika a konjunktúra görbé emelkedését nyilvánította ki, a font értékelésében egy kis javulás állott be, amely pontosan 48 óráig tartott. Azután folytatódott az esési láz.

II.

Mivel a piaci helyzet egyetlen szimptomája sem magyarázza meg a font titokzatos magatartását, kénytelenek vagyunk a vizsgálatból az egyetlen logikus következményt levonni. Az angol valutapolitikának ugylátszik célja a font kurszusának lenyomása. Az angol pénzügyminiszter egyhány búrkoit kijelentése, az angol valutakiegyenítő alap homályos működése, a nemzetközi kereskedelmi és valutapolitikai helyzet mind bizonyítják a teoria helyességét.

Négy irányban próbál az angol valutapolitika a font gyengeségével eredményt elérni. Ezek a következők:

1. Kereskedelmi szerződészek.
2. Az aranyblokkal való megegyezés.
3. Roosevelt elnök nyílt állásfoglalása a dollár jövőjével kapcsolatban és végül egy
4. Valutaegyezmény kérészkolása amely a mai kaotikus helyzetnek véget vetne és lehetővé tenné, hogy például oly valutarendszerek, mint a lej közös, nemzetközi segítséggel legyenek konszolidálva.

Ugyátszik, hogy az irányelvekben teljes egyetértés mutatkozik az Angol Bank és a Pénzügyminisztérium között, mert máskülönben lehetetlen volna a font kurszusát egyöntetűen tartani. A devizakiegyenítő alap tulajdonképpen a pénzügyminisztérium egyik eszköze, de az alap kezelése az angol jegybankra van bízva. Minden lépés tehát közös egyezmény következménye.

Ami a kereskedelmi szerződéseket illeti, meg kell gondolnunk, hogy Anglia mai vámtarifáját csak igen kis mértékben képezte el protekciós vámrendszerként. A védvámokat elsősorban is azért vezették be az angolok, mert azoktól azt remélték, hogy tárgyalási fegyverként lesznek majd használhatók, amikor kereskedelmi szerződések megkötésére fog kerülni a sor. A módszer hatott is, bár sokkal kevésbé, mint ahogy az angol kormány remélte. Az angol kivitel emelkedése ugyan magában februárban egyedül több, mint 4 millió fontot tett ki, az emelkedés sajnos nem tartós. A kivitelre pedig az angol kormányt ma inkább van szüksége, mint bármikor a múltban, mert a belföldi kereskedelmi javulás a kivitel jelentősebb feljavulása nélkül sokáig aligha tartható fel, nem is szólva arról, hogy további belföldi fejlődésről a kivitel támogatása nélkül nem is lehet szó. Már pedig csak a két faktor együtműködése vezethet a munkanélküliség enyhítéséhez, amely nélkül a jelenlegi kormányt az ellenzék növekvő hulláma könnyen elmozdítaná a színpadról. Tekintettel arra, hogy a kereskedelmi szerződések korántsem voltak elegendők a kivitel erősítésére, a font értékbeli leértékelésének jutott az a szerep, hogy egyrészt az angol áruk olcsóbbá tételével a külföldi vásárlásokat elősegítse, másrészt pedig a közelgő újabb kereskedelmi tárgya-

lásoknál az angol kormány kezébe újabb fegyvert szolgáltatasson.

Az aranyblokkal való megegyezést az angol kormány a font értékének lecsorításával sokkal könnyebben tudja elérni, mint anélkül, mint ahogy azt a belga és a francia példa mutatja is. Amióta a font alacsony áll, ismét szó van arról, hogy több aranyváltás ország feladja az aranybázist és az ugynevezett sterling-klubba lép be. Mennél előbb történik ez meg, annál előbb lesznek kilátások nemzetközi valutaegyezményekre és főleg pedig a nemzetközi valutaspékuláció megszüntetésére. De még arra az esetre is, ha az aranyblokk megmaradna, még akkor is fennáll az a lehetőség, hogy az alacsony fontkurszus kényszeríteni fogja Franciaországot, Hollandiát, Belgiumot és Svájcot, hogy az angol valutarendező alappal valamilyen megállapodásra kerüljön a sor, amire Angliának azért van szüksége, mert nem térhet vissza az aranyalapra, amíg az a veszély fenyeget, hogy valamilyen jelenlegi aranyváltás ország devaluálja pénzértékét, miután az angol font meg van kötve. Ha sikerül a font-sterling klubot és az aranyblokkot valamilyen módon egy nevezőre hozni, ak-

kor az Angol Bank nyugodtabban fordulhat a tulajdonképpeni nehéz probléma megoldásához, a font és a dollár viszonyának rendezéséhez.

A mai körülmények között Roosevelt elnök nem is gondol arra, hogy dollárpolitikájáról valamit eláruljon. Ha minden veszve lenne a „New Deal” körül, akkor még mindig meg lesz az elnöknek az utolsó útkártyája a dollár további devaluálásának lehetősége. Ez a lehetőség úgy függ a többi valuták felett, mint egy Damokles-kard. Egészen más azonban a helyzet, ha a font és a frank csoport között egy egyezmény jött létre. Ebben az esetben maga az amerikai üzleti világ fogja követelni a valuta-bizonytalanság végetvetését, amint ahogy azt az amerikai kereskedelmi élet egyik rétege már ma is követeli. Egy font-frank egyezmény után az elnök nem maradhat sokáig a bizalmatlanságban, saját népszerűségének további veszélyeztetése nélkül. Ezt Anglia jól tudja. A City pedig tisztában van azzal, hogy az út erőfelé tövisekkel van teleterítve, mert hiszen ameddig ez sikerül, harcot kell viselnie a fontnak a frank-csoporttal. A megoldás azonban értékes körök véleménye alapján sokkal közelebb van, mint ahogy

azt a nagyközönség gondolja. Az egyetlen nagy akadály a nemzetközi politikai helyzet. Senki nem gondolhat stabilizációra, amikor a világot háború fenyegeti. Ha azonban a háborús felhőket sikerül egyelőre elhárítani, a font-frank-dollár egyezmény szinte magától fog bekövetkezni. A font gyengesége már megtette az előkészítő munkát.

Ha tehát sikerült fymódon egy valutaegyezményt kérészkolálni, akkor gondolni lehet arra is, hogy oly országokat, mint például Románia, egy valutakölcscsént kapjanak, amely lehetővé tenné azt, hogy a mai minden kereskedelmi mozdulatot megkötő zárlati rendelkezéseket elejtsék minden veszély nélkül.

A font kurszusának lenyomása mögött tehát egy rendszeres hadjárat áll. Egy hadjárat nem a mások rovására, hanem a világ bajainak és vakságának kényszerűen való megszüntetésére. Nincs kétség abban, hogy ha nem jött volna közbe a német felszerelés által okozott nemzetközi zűrzavar, a hadjárat már eddig is eredménnyel járt volna. Így a megoldás kérsni fog. De ami kérsik, nem mulik.

Zălau vagy Simleul-Silvaniei?

A két város harca a megyeszékhelyért. Döntőfontosságú érvek szólnak Zălau mellett

Zălau, március 27. (Az Uj Kelet tud.) Salaj megye közvéleményében lázas viták és izgalom ütöttek fel néhány hét óta a fejüket. Az izgalom oka: a megyeszékhely kérdése. Simleul-Silvaniei magának kéri, Zălau természetesen minden erejével tiltakozik ellene.

Mi az igazság a kérdésben? Kinek jó, kinek rossz, ha ez a románság, magyarság és zsidóság szempontjából egyaránt nagyfontosságú megye megváltoztatja a székhelyét? A Simleul-Silvanieiben kialakult állásponttól nem kell sokat beszélni: a kisváros örül, hogy talán megyeszékhely lesz belőle.

Nem így azonban Zălauban. Simleul-Silvanieiének konvenial az, hogy a megye interimár bizottsága, az előzetes vélemények meghallgatása nélkül hozott ilyen határozatot, holott jogában sem állna, mert ilyen kérdésekben a választott megyei tanács döntésére van szükség. Simleul-Silvanieiében azonban megindult a nagy akció. A prefektus simleuli és hamarosan lábra keltek azok a hírszélések, hogy már milliókat gyűjtöttek össze az áthelyezés céljaira, nem fog semmibe sem kerülni a költöztetés. Ezzel aztán tele is kürtölték a világot és a megyetanács határozatát a minisztertanács jóvá is hagyta.

Lehet-e Simleul-Silvaniei megyeszékhely

Már most mi is a helyzet Simleul-Silvanieiében? A lakosság objektív rétege tudja, hogy mi az igazság. Az igazság, hogy a Crasna folyó szabályozása nélkül nem lehet terjeszkedési lehetősége a városnak, de nem lehet azért sem, mert utóban áll a Magura hegység, amit pedig nehéz elhordani és más helyre szállítani. A másik szempont pedig, hogy Simleul-Silvanieiének a megye nagyrészből nincs megfelelő vasúti és országúti összeköttetése. Azonfelül is a megye legszélén fekszik és a legtávolabb esik a legnépesebb járásoktól. Ami a történelmi jogokat illeti, itt is tévedésben van a vármegye, mert Simleul-Silvaniei soha nem is volt Salaj székhelye, hanem rövid ideig, a külön megyét képező Crasna vármegye székhelye volt valamikor itt.

Mindezek az adatok tömör formában vannak megrögzítve a zălaui városi tanács előterjesztésében, amelyet tizes delegáció vitt Bucurestibe a helycsere megakadályozására.

1. **Pénzügyi és gazdasági okok** — sorolja fel a memorandum — szólnak ellene, hogy Zălauból áthelyezzék a megyeszékhelyet. A székhely áthelyezése legalább 100 millióba kerül, amelyre semmiféle alapja nincs a megyének. Ugyanakkor teljesen elértéktelenedik ugyancsak 100 millió lej értékű épület, amelyet Zălaun hagyának.

2. **Közigazgatási szempontból** sem helye-

selhető, mert Zălau már vasúti központta fejték és a megye minden részével jó utakkal van összekötve.

3. **Nemzetvédelmi szempontból** a megyét ugy osztották be, hogy a megyeszékhely a határszéli megyének lehetőleg a közép-pontjában fekdjön. Az áthelyezés így feltétlenül kedvezőtlen lesz a román érdekekre nézve.

4. **A megye lakosságának többsége** Zălau mellett foglal állást, mert a legfeljebb a lakosság 10 százalékát alkotó, a simleuli járáshoz tartozó lakosok akarják a székhely áthelyezését.

5. **Nemzeti szempontból** sem helyeselhető, ellenkezőleg, elítélendő a terv, mert a megyei interimárok által közölt adatok nem is felelnek meg a valóságnak. Zălau lakossága 8200 lélek, Simleul 7800. Zălau lakosságának 39 százaléka román, Simleulnak azonban csak 28. Ezenfelül Zălau

körül terülnek el a megye legrománabb járásai, ahol a lakosság 80 százalékát a románság alkotja. Ugyanakkor azonban a Simleul felé eső részek ugy szolván teljesen magyar lakosságuak, legalább olyan arányban, mint ahogyan románok a többi járások. A románság érdekei ellen szól tehát, ha a megyeszékhely áthelyezésével a Zălau környékén lakó románság piacát elnéptelentik.

6. **Jogi szempontból** semmis az áthelyezés, mert csak speciális törvénnyel lehet közigazgatási változtatásokat eszközölni.

7. **A szakminiszter már annakidején lezögezte**, hogy nem kíván változtatásokat eszközölni a közigazgatási beosztásban. Már 1921-ben is történtek hasonló kísérletek, amelyek egy esetben sem jártak sikerrel, mert a döntő érvek előtt a kormány mindig meghajolt.

Zălau városi tanácsa folytatja a harcot a megyeszékhely megörzéséért és ebben Carei és Valea lui Mihai is támogatja. A nemzeti parasztpárt szervezete is a megyeszékhelynek Zălauban való megmaradása mellett foglal állást, a döntő sulya lehet a megyében dúló harcokban.

Rossz üzlet lesz Amerikában a háboru

Szenzációs amerikai törvényjavaslat a háborus nyereségek megszüntetésére

Washington, március 27. — A washingtoni szenátus hadiparvizsgálóbizottsága hatvani munka után törvényjavaslatot készített a háborus nyereségek teljes megszüntetéséről. A rendkívüli merész törvényjavaslat háboru esetére a következőket indítványozza:

1. Magánjövödelmek évi 10 ezer dollár meghaladó részét és a vállalatok 3 százaléknál magasabb hozadékát a kincstár vegye el jövedelmi adó címén.
2. Az 1000 dollár meghaladó jövedelmek oly magas adókkal terhelendők meg, hogy a hozadék fedezze az összes háborus költségeket.
3. Nyomban a háboru megszünése után az összes magánfizetések közzéteendők és az adóvallomási szabályok megszigorítandók. A jövedelemadó negyedevenkint rovandó ki.
4. Az ugynevezett „hadipénzügyi tanács” vegye át a magánpénzügyi kérdések irányítását és ellenörzését.

5. A hadüzenet napjától kezdve az összes árutözsdek zárva tartandók és az áruüzérekedés a legszigorúbban büntetendő.

6. A hadicélok szempontjából fontos iparokat és szölgálatokat az állam a maga kezébe veszi át.

7. Az iparüzés állami engedélyhez és hivatalos árszabályozáshoz kötenő.

8. A vállalatok tisztviselői szükség esetén szintén katonáknak sorozandók be.

Nye szenátor, a bizottság elnöke, kijelentette, hogy a legközelebbi háboru senki számára nem lesz jó üzlet. Meg fog szünni az az állapot, hogy az otthonülő üzérek pénzszéksajkaikat töltik, mialatt a katonák néhány centért a lövészárokból rothadnak. Senki-nek sem lesz oka panaszkodni, ha a háboru-ban legmagasabb jövedelmét olyan összegre korlátozzák, mint a harctéren küzdő tábormókét.

40 ÉV OTA

Dr. GRUNWALD SANATORIUMA

Sebészeti, nőgyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérsékelt és általány árukon
Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Beteggyász-diagnosztikai és diétás osztály.
Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály
napi 8 pengő.

Rádium-kezelés

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15   Telefon J. 462-59

A felvono

Bucuresti, március 27. A Skoda-ügy parlat utolsó felvonását tűz délután. A kérdés, a hordos pavama, hol litikai inszenálás két esztendőn ke előtt, kétségtelenül kit. Átjártzott leme cséplét, unalmas, s melódiaja. Az igen ért telt meg és a ka mutatközök szokottja. A többségi kép rendelte fel a főváru nu *Bratianu határo amikor szavazni kell jöltt, amely a leg küldi a nemzeti par völt miniszterét, sa sen szavazzon az e nemzeti parasztpárt tek össze teljes s energiával tudjanak vádolt társaiknak. A az ügy maga, hanem beszéde érdekl. Mar esemény, amely ma a közérdeklődést, an a badacsonyi remete politikus, akinek ren a közeljövöben reá fénye. Manu profil lyal vetődik a roma ra és szava talán at a latba, minél inkább hogy személyi és képvisel szinte fanatással egy hálásnak politikai álláspontot.*

Madge gyökő
Az ülés Madgearu pénzügyminiszter a dett beszédét fejezi velője annak az eleg

A düh

Es Madgearu két a szentenciát: az e egyéb, mint az önö akarták, hogy az or edeme mellé a ne vét írják be a törté Politikai bosszu ve menti vizsgálatban gyenfolntja a parlam

A liberális többs tanul feszing a hely nyek között nem tü ket a pörölyként leg gearura különben is utasítást kaptak a bad Madgearu fél veianu elnök ügyel afölött, hogy ez a tartassék. Csak E lentés eladójából amikor a volt pénz veinek tapsa közep

— Talán azért tes, mert őnt, Madge telkűséggel kezeltü A liberális többs ben élük ki, ebben dühűt és az elkeser beszéde alatt felgy hoz az utolsó soru naruhás, kövér bá valósággal belepír nak. A jelek szer „bravó!” — de ez bácsi bizonyára be a fontos. A lénye padról is lássák a lelkes buzgalomma nül is, többségi kö

Iunian
Saveianu elnök selő urat illeti a s felé fordul, a nég

A Skoda-affér utolsó felvonása a parlament előtt

Bucuresti, március 27. (Az Uj Kelet tud.) A Skoda-ügy parlamenti tárgyalásainak utolsó felvonását tüzték napirendre tegnap délután. A kérdés, amely hol egy többmiliárdos panama, hol pedig közönséges politikai inszenzáls kőntősében mutatkozott két esztendőn keresztül a közvélemény előtt, kétségtelenül alig érdekelt már valakit. Átjártzott lemez a kintornás agyoncsépett, unalmas, sőt már-már idegesítő melódiája. Az igen tisztelt Ház nem is ezért telt meg és a karzatokon nem is ezért mutatkozik szokottnál nagyobb érdeklődés. A többségi képviselőket szigorú ukáz rendelte fel a fővárosba: a pártvezér, Dinu Bratianu határozott kívánsága, hogy amikor szavazni kell a határozati javaslat fölött, amely a legfőbb semmitőség elé küldi a nemzeti parasztpárti kormány két volt miniszterét, szolidárisan és együttesen szavazzon az egész kormánypárt. A nemzeti parasztpárti képviselők azért jöttek össze teljes számban, hogy a kellő energiával tudjanak védelmére keini megvádolt társaiknak. A karzatot pedig nem az ügy maga, hanem sokkal inkább Maniu beszéde érdekli. Maniu a szószéken: olyan esemény, amely ma is meg tudja mozgatni a közérdeklődést, amikor Maniu ha nem is a badacsonyi remete többé, de nem is az a politikus, akinek reménye lehet arra, hogy a közeljövőben reá mosolyogjon a hatalom fénye. Maniu profílija ma is különös súlyt vetődik a román politika horizontjára és szava talán annál súlyosabban nyom a latba, minél inkább nyilvánvalóvá válik, hogy személyi és egyéni érdeken felül képvisel szinte fanatikus hittel és kitarással egy hálásnak nem igen mondható politikai álláspontot.

Madgearu szoroz, oszt és gyököt von

Az ülés Madgearuval kezdődik. A volt pénzügyminiszter a tegnapi ülésen megkezdett beszédét fejezi be. Madgearu nem mulveleje annak az elegáns szóközi stílusnak,

amely a legtöbb nagyböbtilű regáti politikust jellemzi. Mondanivalóit nem bujtatja tapintatos és gyöngéd kifejezések mögé. Cvikkere vészjóslóan villan meg orrán, jobbkarját hadonászva emeli a magasba és feje ütemesen fel és alá járva segít kihangsúlyozni a mondanivalókat. Eles és kíméletlen hangjában és kifejezéseiben. Az ő feladata, hogy tisztázza a volt nemzeti parasztpárti kormányt a Bentoiu-jelentés ama vádjá alól, amely szerint a Skoda szerződés árai túlmagasak lettek volna és kedvezőtlenek a román államra. A téma rendkívül száraz és igen alapos felkészültséget kíván. Madgearu azonban az ilyen kérdésekben érzi magát igazán otthon. Elemében van. Dobálózik a számokkal, összead, kivon és végül a liberális többség nagy elképedésére, Tutuc professzor, pénzügyminiszteri tanácsos, a mindenkor kormányok matematikai szakértőjének szakvéleményével igazolja, hogy az 1930 évi Maniu-kormány Skoda-szerződésének árai kedvezők voltak a román államra. Azt is tisztáznia kell Madgearuval, hogy miért adott fel a nemzeti parasztpárti kormány ötmilliárdos rendelést külföldi vállalatnak és miért hanyagolta el a belföldi hadiipart. Elsősorban is: közös megegyezés volt, hogy a hadiszerek egyharmadát rendeljük meg külföldről, kétharmadát belföldön állítatjuk elő. Tizenöt-milliárdra kontempláltuk az ország hadiszere szükségletét. Ebből a Skodának adott öt-milliárdos szerződés a legsürgősebb löszereket foglalta magában, hogy ennek hirtökában időnk legyen a belföldi hadiipar kiépítésére. Mert ez a belföldi ipar képtelen volt annakidején bármit is produkálni. A Copsa Mica-Gugiri művek nem volt egyéb, mint rozsdás gépek hangárja. Vagy rendelünk volna a Resitától? De hát a nagyvezérkar megengedte volna ezt nekünk? Avagy ma talán egyetért a nagyvezérkar azzal, hogy az ország löszereit egy határmenti helységben állítsák elő? Nem tudok róla, hogy a nagyvezérkar megváltoztatta volna időközben véleményét.

A düh és elkeseredés, ami tapsban robban ki

Es Madgearu kéréletlenül kimondja a szentenciát: az egész Skoda-ügy nem egyéb, mint az önk machinációja. Nem akarták, hogy az ország felfegyverzésének érdeme mellé a nemzeti parasztpárt nevével írják be a történelem aranykönyvébe. Politikai bosszu vezette önöket a parlamenti vizsgálatban és ez a jelentés szégyeneltetja a parlamenti intézménynek.

A liberális többség idegesen és nyugtalanul feszeng a helyén. Normális körülmények között nem tűrné el hangtalanul ezeket a pörölykért lecsapó mondatokat. Madgearura különben is pikkelenek. De szigorú utasítást kaptak a pártelnöktől: nem szabad Madgearut félbeszakítani. Maga Saveianu elnök ügyel fel az elnöki székben afölött, hogy ez az utasítás tiszteletben tartassék. Csak Bentoiuból, a Skoda-jelentés eladójából tör ki az elkeseredés, amikor a volt pénzügyminiszter a párti vezének tapsa közepette lelép a szószékről.

Talán azért szégyenelt ez a jelentés, mert őnt, Madgearu ur, tulságos nagyelkültséggel kezeltük!

A liberális többségből felzug a taps. Ebben élük ki, ebben a tapsban vezetik le a düht és az elkeseredést, amely Madgearu beszéde alatt felgyülemlett bennük. Valahol az utolsó sorokban egy óshaju, barnaruhás, kövér bácsi állva tapsol, hogy valósággal belepirul. Az ajkai is mozognak. A jelek szerint azt kiabálja, hogy „bravó!” — de ezt nem igen hallani. A bácsi bizonyára be van rekedve. Nem is ez a fontos. A lényeg az, hogy a miniszteri padról is lássák az excellenciások, mily lelkes buzgalommal teljesíti ő, ha névtelenül is, többségi köteleességét.

Iunian filippikája Lupu ellen

Saveianu elnök bejelenti: Iunian képviselő urat illeti a szó — és a szélsőbaloldali felé fordul, a négy radikális parasztpárti

politikai felelőssége kormányának összes ténykedéséért.

Furcsálja, hogy a vizsgálóbizottság oly engedékenynek mutatkozott Madgearuval szemben és patetikusan fejezi be háromórás vádoeszédét:

— Tessék a vádat kiterjeszteni az összes bünösökre. És tessék ítélkezni fölöttük gyűlölet nélkül, de részrehajlás nélkül is!

A liberális többségnek módfölött tetszik, hogy az egyik ellenzéki csoport vezére ilyen könyörtelenül kimondja a szentenciát legnagyobb riválisuk: a nemzeti parasztpárt fölött. Minduntalan félbeszakítják tetszés nyilvánításukkal és amikor beszédét befejezi, hosszasan tapsolnak. Tapsol természetesen a kövér bácsi is, az utolsóelőtti sorban, a barna ruhában, amig csak kidagadnak az erek a nyakán. Ez a joviális bácsi ma nyugodt lelkiismerettel fogja felvenni napidiját. Senki nem mondhatja, hogy nem tette volna meg maradék nélkül köteleességét a trón és a haza iránt.

Izgalom a büffében

Közben este kilenc óra lett. Az ülést egy negyedóra feüfuggesztik és a honatyák megrohanják a büffét. Előbb a virsli készletét meritik ki, azután a halkonzervekhez látnak hozzá. Hazamenésre senki sem gondol: a vitát ma be kell fejezni, mert 26-ika van és 31-ig a költségvetést is tető alá kell hozni. Egyébként is Maniu van soron. A volt miniszterelnök feltünő sápadtan jár fel és alá a folyosón. 38 fokok láza van. Mihalache aggodalmaskodik és intervénál Saveianu elnöknel a vita elhalasztása érdekében. Saveianu megkonzultálja Dinu Bratianut, majd az egyik teremben Mihalache és Tatarescu között folyik le rövid eszmecsere, miközben Pop Valer dr. igazságügyminiszter Maniuval folytat megbeszélést. Negyedóraig tart az izgalom: beszél-e, vagy nem beszél Maniu? A kormány közli végül, hogy a vitát be kell fejezni. Este féltkör az elnöki cselegő az ülésterembe szólítja a képviselőket és Maniu felmege a szószékre.

Selectio Hozzó

Rendkívüli premier!

MEGOLTEK EGY ENBERT

különösen izgalmas film egy angol detektív életéből. Főszerepekben: RONALD COLMAN, WARNER OLAND, LORETTA YOUNG.

Hány mozdonnal, személy- és teherkocsival rendelkezik az államvasut?

Cluj, március 27. Az államvasutak vezérigazgatósága számos mozdonyt javított ki, de ez még mindig nem elegendő ahhoz, hogy elérhessék azt a mozdonyszámot, amellyel éveikkel ezelőtt rendelkeztek. 1933 január elsején 2368, 1934-ben 2276 volt a mozdonyállomány. Jelenleg az államvasut 2159 mozdony felett rendelkezik. Javítás alatt van 591, javításra vár további 591 mozdony s a használatból teljesen kivontak 59-et. Az állományból 947 a személyszállító szerelvények mozdonya, amelyek 22 különböző típushoz tartoznak s átlagos eddigi működési idejük 26 év. Van az államvasutnak 2532 tehervonati mozdonya, amelyek 82 típusnak s átlagosan 28 év óta vannak forgalomban.

A mozdonyállomány kiegészítésének lehetőségére vonatkozóan francia szakértő két évvel ezelőtt tervezetet készített, amely előírta 501 régi mozdony öt év alatt történő kivonását s a fővonalakra szükséges nagy mozdonyok számának növelését. A szakértő azt javasolta, hogy egységes típus mellett döntsének és évenként 76 új mozdonyt rendeljenek. A belföldön előállításra kerülő mozdonyok ára darabonként meg-

közelíti a 7 millió lejt, ezek szerint az évenként beszerzendő 76 mozdony ára körülbelül 530 millió lejes megterhelést jelentene az államvasutnak.

Az utasszállító vasuti kocsiállomány jelenleg a következő: 2857 kocsi van használatban, 573 vasuti és 64 magánjavítóhelyben javítás alatt és 1480 kocsi vár javításra. Az utóbbi időben a jó állapotban lévő kocsik állománya a javítási munkálatok felfokozásával megnövekedett.

Az áruszállító vagonállomány a következő: Van az államvasutnak 32 ezer 684 zárt és 24 ezer 829 nyitott kocsija, továbbá tehervonatokhoz csatolt 330 szolgálati kocsija és 10 ezer 652 tartálykocsija. A vagonok összes száma ezek szerint 68 ezer 495. Keskenyvágányu vonalakon halad 1300 teherkocsi és a tartályok közül körülbelül 10 ezer magántulajdon. A teherkocsik száma a jelenlegi forgalomhoz nem elégséges. További használható állapotban lévő 3000 nyitott és 1700 zárt vagonra lenne még szükség. A vagonállomány kiegészítésére szükséges összegeket a vasutak vezérigazgatósága kiutalta.

Megtagadta a numerus valachicust az orvosszövetség lemondott elnöke

Dr. St. Boroncea érdekes nyilatkozata az általa elküldött üdvözlőtáviratról és a Vaída-mozgalomban való csatlódásáról

Bucuresti, március 27. — A vaídista Patria néhány héttel ezelőtt megjelent számában üdvözlőtávirat látott napvilágot, amelyben dr. St. Boroncea, a romániai orvosszövetség elnöke jelentette be csatlakozását a numerus valachicus mozgalomhoz. A távirat nagy feltűnést keltett az összes társadalmi körökben, mert az orvosszövetség demokratikus alapokon és pusztán professzionális érdekeket védő alapokon működik és soha politikai problémák nem ütötek fel benne a fejüket. Dr. St. Boroncea a távirat megjelenése után be is adta a lemondását az elnöki tisztségről és az orvosszövetség azóta sem foglalkozott a numerus valachicus kérdésével. A Dimineata, a kiváló orvosi szaktekinély személye körül támadt híjelenntette, hogy valóban elküldötte a szóban forgó táviratot, de nagyon sok kellemtlensége is van miatta. A szervezet mindig politikamentes volt és soha felekezeti vagy faji problémák nem vetődtek fel benne.

Táviratomban nem politikai szempontokat, hanem kifejezetten csak professzionális érdekeket tartottam szemem előtt. Mindenki tudja, hogy az országba egész sereg idegen orvos jutott be, a szomszédállamok diplomáival és leggyakoribb esetben rossz képességgel, akik kétségkívül ártanak a nehezségekkel küzdő orvosi karnak. Az idegen orvosok beözönlése ellen maguk az orvosok testületük is állást foglaltak és a kormá-

nyoktól is védelmet kértek. Ez egyébként az egész világon megtörtént. Franciaországban és Belgiumban is rendkívüli szigorral kezelik az idegen orvosokat. Amikor hallottam Vaída intencióiról, amelyek ezeknek az állapotoknak megszüntetését ígérték, azt hittem, hogy azonos gondolati alapon állunk. Ekkor küldtem el a táviratot.

Közben azonban — folytatta dr. Boroncea — Vaída dr. egyre jobban tolódott egy szélsőséges jobboldali mozgalom felé, mely a nemzeti munka elvét antiszemita és fajvédő irányba tereli. Ezért sajnálom, hogy elküldtem azt a táviratot, mert ezekkel az elvekkel nem értek egyet.

Nyilatkozatában, mely nagy feltűnést keltett politikai és professzionális körökben egyaránt, még hangsúlyozta dr. Boroncea az orvosszövetség abszolút politikamentességét, amelyet a jövőben is fenn fog tartani.

— Április 1-ig ki kell fizetni az autódókat. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter felhívja az összes autójárművek tulajdonosait, hogy április 1-én estig fizessék le az autódójukat az 1935. év áprilisi trimeszterére, mert ez az adó előzetesen fizetendő negyedévenként és a fizetés elmulasztása háromszoros bírságot von maga után.

RIUMA

Italány ársokan
riumok.

ezelés

élelőn J. 462-59

SPORT

Universitatea-Ripensia a Nemzeti Bajnokság vasárnapi programján

Olaj, március 27. (Az Uj Kelet tud.) Egy heti szünet után, miközben a Román Kupa elődöntői kerültek lejátszásra, vasárnap ismét üzembe lép a Nemzeti Bajnokság gólpéze. A programon a következő mérkőzések szerepelnek:

Nemzeti Bajnokság A)

Bucurestiben (szombaton) Juventus—Unirea Tricolor, (vasárnap) Kinizsi—CFR. Aradon Venus—Gloria. Oradean AMTE—NAC.

Timisoaran Universitatea—Ripensia (és nem Clujon, mint ahogy azt tévesen egyes lapok írják. Ugyancsak téves a lapok közöttük a Gazeta Sporturilor is — azon híradása, hogy Clujon Romania—Crisana mérkőzés lesz vasárnap, a Romania—Crisana mérkőzés őszi fordulón Clujon volt, így annak revánja Oradean lesz és annak időpontját a Nemzeti Bajnokság bizottsága május 12-én állapította meg. Szó van azonban a két csapat barátságos találkozásáról ezen a napon Clujon.)

Nemzeti Bajnokság B)

1. csoport. Viktoria—Tricolor Ploestiben, ACFR—Sportul Studentesc Brasovban. 2. csoport. UDR—TMTE Timisoaran, Jiul—Vulturii Petrosiniben. 3. csoport. Phönix—Törökvs Baiamaren, Tricolor—KAC Clujon, CFR Oradea—Kerámika Oradean.

4. csoport. HTV—Sticla Sibuban, Unirea CFR Simerian.

5. csoport. Textila—Stadiul Bacauan Jasiaban, Sporting—Jahn Chisinauban, Unirea Pascani—Dacia Unirea Pascaniban, Franco Romana—DVA Brailaban.

A hét kiemelkedő mérkőzése az A) ligában az Universitatea—Ripensia, a B) ligában az UDR—TMTE mérkőzés.

Kabos Endre, a kardvívás Európa-bajnoka résztvesz a telavivi Makabiadan

Budapestről jelentik: A Tel-Avivban április 2-án kezdődő Makabiadára benevezett a budapesti VAC és Kália meghívást kapott Kabos Endre, a kardvívás Európa-bajnoka. Ugyan VAC gárdája, mint Kabos Endre elindultak Palesztina felé.

Befejeződtek a magyarországi asztaliteniszbajnokságok. Budapestről jelentik: Magyarország 1935. évi asztaliteniszbajnokságai befejezést nyertek. Férfi részben első lett Házi, 2. Lovász, 3. Szabados és Mehlovi, Női egyes: 1. Sipos, 2. Gál, 3. Fejenczy és Király. Férfipáros: 1. Szabados—Házi, 2. Mehlovi—Kelemen. Vegyespáros: 1. Szabados—Sipos, 2. Kelen—Migneco (USA). Női páros: 1. Sipos—Gál.

Farkas, a clujj Romania balhálfa, a jövő szezonban a bucaresti Makabi játékos lesz. Farkasnak júniusban új le szerződése és már alá is írta az új megállapodást, mely szerint júniusban kezdődőleg a Makabiban fogja a labdát rugni. Az erre vonatkozó megegyezők a két egyesület között is létrejött már.

Ma újra játszik a Ripensia—ACFE Román Kupa mérkőzés. A Ripensia futballcsapata vasárnap Román Kupa mérkőzést játszott Brasovban az ACFR együttesével, a Ripensia csak a meghosszabbításban győzött 2:1 arányban. A brasovi vasutas csapat azonban megővta a mérkőzést azon a címen, hogy a meghosszabbított játékidőben nem tartottak szünetet, a Román Kupa bizottság már foglalkozott az óvással, annak hely adott és a mérkőzés újrajátszását rendelte el. A mérkőzés ma délután lesz Timisoaran.

Kikapott a NAC Cernautiban. A NAC vasárnapi szép játéka annyira megnyerte a közönség tetszését, hogy a Makabi és Dragos Voda mánapra barátságos mérkőzésre tartották vissza. A mérkőzés tegnap volt, amelyen a lelkesen játszó Makabi-Dragos Voda kombinált 3:2 (2:1) arányban győzött a fővárosi NAC ellen.

A Phönix együttese hétfőn barátságos mérkőzésen 8:4 (3:1) arányban győzte le a braillai Viktoriát.

Az Unirea Tricolor—Mures Targumuresen eldöntetlenül végződött Román Kupa mérkőzés április 4-én játszik le Bucurestiben.

A constantai Elpis hétfőn 1:0 (1:0) arányban győzött Turdán az Ariesul ellen.

A BUCURESTI MAKABI LABDARUGÓ-CSAPATA tegnap Constantanban hajóra szállt és elindult Palesztinába, ahol résztvesz a telavivi Makabiadan.

Április 2. és 3-án a ROYAL Mozgóban d. u. 3-5-7 és 9-órákor

UJ PALESZTINA

A mai Palesztina gazdasági, ipari és kereskedelmi keresztmetszete. Elhelyezkedési lehetőségek. A film 12 éneknyelven JOSEF ROSENBLATT éneklj héber és jidis nyelven

KÖZGAZDASÁG

Erős emelkedést mutatnak a közszükségleti cikkek árai

Harminc százalékkal emelkedtek a belföldi szövetek árai

Bucuresti március 27. (Az Uj Kelet tud.) Néhány hét óta az elsőrendű fogyasztási cikkek árai lenyeges emelkedést mutatnak. A zsir ára 3—10 lejjel, aturóé 4—6 lejjel a hentesárúké 6 lejjel, a zöldségféléké 5—6 lejjel drágult kilónként. A rizs 12 lejről 18 lejre, a kávé 64 lejről 110 lejre, a kongói tea 180-ról 280-ra, a kakao 48-ról 60-ra emelkedett. A drágulással kapcsolatban kérdéseinkre több nagykereskedő a következő válaszokat adta az áremelkedések okairól.

A gyarmataru-cég főnöke: Az import áruk árai tényleg emelkedtek, ami az új külkereskedelmi rendszernek tulajdonítható. Ez a rendszer nem boosát elegendő mennyiségű árut a kereskedők rendelkezésére. Az a kereskedő, aki néhány évvel ezelőtt még száz mázsa kávét hozott be, most alig vásárolhat tíz mázsánál többet. Költségeinek fedezésére a kisebb forgalom mellett, lenyegesen kevesebb jutna s ezért most nem elegendhetik meg olyan jelentéktelen kilogramonkénti nyereséggel, mint azelőtt, amikor módjában állott nagy mennyiségű árut eladnia. A kereskedők nagy jutalékot fizetnek devizákért is, ami szintén emeli az árakat. Egy másik ok az adó terhek súlyosbodása. Az adókat leszállítás helyett állandóan emelik. A kirovásoknál nem veszik figyelembe a kereskedő könyveit. A fogyasztási adó tervbevett emelése szintén áremelő hatású. Emiatt történt a cukor megdrágulása is.

Gyümölcs és zöldség kereskedő: A zöldségfélék és a gyümölcs tavasz elején mindig drágák. Ezuttal kivétel a burgonya, mert még mindig nagymennyiség áll a fogyasztás rendelkezésére. A burgonya árának nem lesz emelkedés. A gyümölcsárak magas voltát a multévi gyenge termés miatt kell magyarázni. Ettől eltekintve a gyümölcsök túlerettek voltak s emiatt a tél hidegével szemben kevés ellenálló képességet mutattak. Egy-egy vagon almából alig három-négyezer kgr. volt értékesíthető. A kereskedők a veszteségek fedezésére kénytelenek voltak az árakat emelni.

Mészáros és hentes: A hus ára nem emelkedett, annak ellenére, hogy a szállítási költségek változatlanok. A marha ára

Arlejtések. Április 5-ikén a timisoarai téparancsnokságnál árlejtést tartanak 1700 métermázsas marhahus, 104 métermázsas zsir, beszerzése céljából. — Bilbor, muresmegyei község előjáróságánál április 4-ikén eladásra kerül 5361 köbméter kitévő famennyinyiség, ugyanott április 6-ikán eladnak a Várpatalki erdőből 5728 köbméter fenyőfát. — Medias város március 28-ikára árlejtést hirdet egy tílzoltásra és utcai öntözésre egyaránt alkalmas motoros fecskendő beszerzése érdekében. — Március 29-én a

élősúlyban esett, de a mai 14—16 lejes hus árak túl alacsonyak a mészárosokra nehezedő terhekhez és költségekhez képest. A zsir ára a sertések hizlalásához szükséges tengeri áremelkedése következtében ugrott fel. A turó a régi tartalékok kifogyása miatt drágult meg. A hentes árak árai szintén emelkedtek, mert a tél végén rendkívüli módon megélték a külföldre irányuló sertéskivitel.

Idé iktatjuk a textilárak új árait is, amelyek az egy év előtti árnívóhoz viszonyítva szintén lenyeges emelkedést mutatnak. A belföldi szövetek ára csaknem 30, a külföldieké 20 százalékkal, a francia sifoné 11, az angol sifoné 5 százalékkal az ingporkáló 10, az olasz lepedővászoné 21,5, a francia lepedővászoné 40, az angol popliné 32, az olasz popliné 34 százalékkal emelkedtek. Az áremelkedést a következő okoknak lehet betudni: 1. A behozatal nehézségei. 2. Valutáris okok, a deviza szerzés nehézségei. 3. A külföldi kereskedők többsége csak előzetes fizetés ellenében szállít. 4. A kontingentálási rendszerben rövid időközökben egymást követő változások lehetetlenné tették a kereskedői számításokat. 5. Néhány cikk eltűnt a piacon. 6. Adóemelés. 7. A többi közfogyasztási cikkek árainak emelkedő tendenciája. 8. A behozatali engedélyek illetékének felemelése. — Az árak jelenleg is emelkedő irányzatot mutatnak.

Itt említtjük meg, hogy a csatolt területek néhány városában megkezdődött az árellenőrzés. Kormány utasításra az iparfelügyelőségek ellenőrzik az árakat s főként arra vannak türelemmel, hogy a nagy kereskedők az elírt törvényes 20, a kiskereskedők 30 százaléknál magasabb hasznot ne számíthassanak. A vételáron és a vámilletékeken kívül legfeljebb a szállítási költségeket lehet kalkulációba venni. A többi rezsiköltségek a haszonba számíthatnak be. Ha az ellenőrző visszaélést tapasztalna kihágási jegyzőkönyvet vesznek fel. Az ellenőrzés kiterjed a gyárakra és az importőrökre is. A kereskedelmi és iparkamarák is szigorú utasítást kaptak az árak ellenőrzésére.

lugosi városában árlejtés lesz 8000 kgr. autóbENZIN, 1200 kgr. különböző olajok és 200 kgr. petroleum beszerzése érdekében. — Március 30-ikán az aradi városban árlejtést tartanak a városi közegészségügyi intézmények részére szükséges 600 métermázsas liszt, 130 métermázsas marha-, 60 métermázsas borjú- és 60 métermázsas sertéshus, valamint 50 métermázsas olvasztott zsir beszerzése céljából. — Zizin, brasovmegyei község iskolaszéke március 30-ikára árlejtést hirdet az elemiiskola épületére eme-

lendő új emelet építési munkálatainak vállalatbaadása érdekében. Előirányzat 250 ezer lej. — Március 29-ikén a sibiui városban árlejtés lesz a folyó évre szükséges gabró és bazaltkavics és kövezéskö beszerzése tárgyában. — Rothov, brasovmegyei község előjárósága április másodikán eladja 8 hektár területű erdejének 794 köbméter épület- és 345 köbméter tűzifa anyagát. — Timisoara város április elsejére árlejtést hirdet a Sanovita kőbánya részére szükséges két keskenyvágányú mozdony beszerzése céljából. Április másodikán ugyanott kötőgépgép beszerzésére tartanak árlejtést. — A sibiui ortodox érseki tanács az Andrei Saguna tanítóképző építési munkálatainak vállalatbaadása ügyében árlejtéseket tart és pedig az építési munkálatokra április 15-ikén, a vízvezeték, csatornázási és központi fűtés berendezési munkálatokra április 17-én a villamosságokra április 18-án. — Április 15-én az államvasutak clujj üzletvezetőségénél árlejtést tartanak a személyzet részére szükséges 2800 vagon tűzifa beszerzése céljából. — Április 12-ikén az aradi kerületi erdőgazgatóságon értékesítik a bihormegyei Belu erdőhivatalának hatáskörébe tartozó Codru nevű 65 hektár területű erdő 19 ezer köbméter kitévő faanyagát. A R. I. M. M. A. bucaresti vezérigazgatóságánál és a zlatnai műveknél április 25-ikén a legtöbb igérőnek eladnak 4 dinamót és 21 egyenáramu motort. — Április 3-ikán a bistrítai kerületi erdőgazgatóságon nyilvános árverésen eladásra kerül a határvidéki községek tulajdonát képező 19 ezer darab fenyőfatörök. — A timisoarai városban április elsején árlejtést tartanak a városi ivóvízszűrő készülékek szükséges 1510 tonna kokszt beszerzése érdekében. — Április 2-ikán a reghini városban vállalatbaadják a vizturba tekeréscseli munkálatait. — Március 30-ikán a gheria helyorségparancsnokságon árlejtést tartanak a legénység kenyérszükségletének ellátása céljából. — A timistoronali prefektúra április 16-ikán vállalatbaadja a timisoara—buziasmegyei út, valamint a Timis folyón át Dragasina község határában építendő betonhid munkálatait. — Arad város április 18-ikán árlejtést tart 400 vagon tűzifa beszerzése érdekében. — Április 1-én Boita, sibiiumegyei község előjáróságánál árlejtés lesz 12 hektár területű erdő faanyagának értékesítése érdekében. — Április elsején Dacia, Tárnava-Mare megyei község előjáróságánál eladásra kerül 697 köbméter tölgyfa. — Április elsején a mercurea-ciuului városban a legelőbirt igérőnek eladják a Ghimes Faget község határában fekvő Rahitia erdő 11 ezer 197 köbméter kitévő eszköz- és 1878 köbméter tűzifáját. — Március 30-ikára a hunedoarai állami vasútvégigazgatóságánál árlejtést tűztek ki favágási, összehordási, elszénestési és szállítási munkálatokra. A faanyag a Hunedoara erdőhivatal területéhez tartozó Runcul-Mare erdőben fekszik, a kitégetett szén pedig a govardiai állomásra szállítandó. — Bistrita város a következő árlejtési határozatokat hirdette meg: Április 16-ikán olajok, április 16-ikán különféle anyagok és április 18-án villamos izzólámpák, árammérőórák és más elektromossági készülékek beszerzése céljából. — Ineu, aradmegyei község március 30-ikán vállalatba adja a községi fuvarozást. — Április 10-ikén a lugosi városban árlejtés lesz egy 300 lóerős Diesel-motor, két darab háromfázisú 250 KW 6300 voltos elektromos kazán, egy aszinkron motor, valamint ezek járulékos alkatrészei beszerzése és a felszerelési munkálatok vállalatbaadása céljából. Ugyanakkor beszerznek három transzfórmátor telepet is. — Március 30-ikán severini prefektúrán árlejtést tartanak a lugoji megyei kórház részére szükséges 60 vagon szén beszerzésére.

Hely

Bucuresti, március 27. A nagy lendületű lahicus-mozgalom alább hagyó pitással természetesen a Vaid jelentőségét, azaz téveszteni a veszgalom a román képpen pedig a sel. Az aktív sze azonban a vaid nem igen tudtak felmutatni. Pillar vetkezőképpen fe

Erdélynek csatlakoztatásának rendelkezik Vaid gyobb számú csoportban erős a vaidista Somes, Bistrita, Cluj megyékben. seinek azok a szemar és Alba megye vaidistákhoz. És Caras, Severin, Agyék vaidista szervezetek közül Vlaben, Ramnicul Sesatlakozott. Az esteicu és Mirto, ujobb barátja: Ionete. A fővárosban mu hívót sikerült borozniok. A többien gyér számban hívők. Bucovinában előre nemlétezőnek mat tekinteni. A rehaftóbizottságának ülésén nyilvánvalóan a fájdalom, de nteség, amely a pákizárásával érte. 136 tagja közül 11 jelent Mihalache 108-an megszavazták, amely április 10-én ad a nemzeti hogy tisztazzák a setüket és ezen a akciójával tartókat teknek" tekintik. Etot, amelyben Mihgiájáról tett tanusmetzetten, de nagy meg a végrehajtóbi

Az a tény, hogy a pozitív eredmény nyos mértékben leh vaidista körökben, ajesztették, hogy Sinrozni az új párt mneve a nemzeti párt, „keresztény nemzet”, román nemzeti pSinaiban delután 1rom óráig huzódó találta Vaida Sándor nem értett meg a kitasának kimondásakar egyes tagjai aztelték, hogy még e tenni a nemzeti pártkülsére, közös nevezprogramatikuss ellem mentek ugyan ság ülésére, de ismchescu volt szenátustásügyi minisztert, hának és barátainak fogadása mellett. hallgatott, sőt megVaidák kizárása főjavaslatot. Egy másigyalások negatív erecu volt igazságügymnciájával hozza össztescu egy nappal a előtt audiencián volt ről Vaida Sándor ak legbiztatóbb impress Kik Vaida craiovi be

Helyzetjelentés a numerus valachicus frontjáról

Milyen esélyekkel folyik Vaida pártalakítási akciója? A sinaiai tanácskozások érdekes kulisszatitkai

Bucuresti, március 27. (Az Uj Kelet tud.) A nagy lendülettel meginduló numerus valachicus-mozgalom az utóbbi napokban mint na alhább hagyott volna. Ezzel a megállapítással természetesen nem kívánjuk leicsinyíteni Vaida Sándor mozgalmának jelentőségét, azaz nem akarjuk személtéveszteni a veszedelmet, melyet ez a mozgalom a romániai kisebbségek, különösen pedig a zsidóság számára képvisel. Az aktív szervezési munkálatok terén azonban a vaidisták az utóbbi napokban nem igen tudtak konkrét eredményeket felmutatni. Pillanatnyilag a helyzet a következőképpen fest:

Erdélynek csaknem minden megyéjében rendelkezik Vaida a hiveknek kisebb-nagyobb számú csoportja fölé. Különösen erős a vaidista tagozat. Timisorontól, Simes, Bistrita, Nasaud, Brasov, Sibiu és Cluj megyékben. Igen gyenge erőt képviselnek azok a személyek, akik Salaj, Sarmar és Alba megyékből csatlakoztak le a vaidistákhoz. És középszerű sulyal bírnak Caras, Severin, Arad és Hunedoara megyék vaidista szervezetei. A régi királyság megyéi közül Vlasca és Teleorman részben, Raminclul Serat teljesen Vaidához csatlakozott. Az előbbi kettő D. R. Ioanitu és Mirto, utóbbi pedig Mirto legjobb barátja: Ionel Lupescu választókerület. A fővárosban is elég tekintélyes számú hívőt sikerült a vaidistáknak összehozni. A többi megyékben meglehetősen gyér számban jelentkeznek a vaidista hívők. Bucovinában és Besarabiában egyelőre nem létezőnek kell a vaidista-mozgalmat tekinteni. A nemzeti parasztpárt végrehajtóbizottságának vasárnap délelőtti ülésén nyilvánvalóvá lett, hogy kétségtelesen fájdalmas, de nem sorsdöntő az a veszteség, amely a pártot Vaida és hiveinek kizárásával érte. A végrehajtóbizottság 136 tagja közül 111 fegyelmetlenül megjelent Mihalache hívására és ezek közül 108-an megszavazták a határozati javaslatot, amely április elsejéig kezdeti terminust ad a nemzeti parasztpárt tagjainak, hogy tisztázzák a párttal szembeni helyzetüket és ezen a terminuson túl a Vaida akciójával tartózkodó pártot „kivül kerülteknek” tekintik. Ezt a határozati javaslatot, amelyben Mihalache szokatlan energiájáról tett tanúságot, nemcsak fegyelmetlenül, de nagy lelkesedéssel szavazta meg a végrehajtóbizottság.

A sinaiai kiábrándulás

Az a tény, hogy a sinaiai tanácskozások pozitív eredmény nélkül végződtek, bizonyos mértékben lehangoltságot idézett elő vaidista körökben, amelyek azt a hírt terjesztették, hogy Sinaiában el fogják határozni az új párt megalakítását, amelynek neve a nemzeti parasztpárttól eltérően „keresztény nemzeti parasztpárt”, vagy „román nemzeti parasztpárt” lett volna. Sinaiában délután hat óráig hajnali három óráig húzódo tanácskozás után úgy találta Vaida Sándor vezérkara, hogy még nem érett meg az idő az új párt megalakításának kimondására. Allitól a vezérkar egyes tagjai azt az álláspontot képviselték, hogy még egy kísérletet kellene tenni a nemzeti parasztpárttal való kibékülésre, közös nevezőre hozva a felmerült programatikuss ellentéteket. A vaidisták nem mentek ugyan el a végrehajtó bizottság ülésére, de ismételték kérték Costachescu volt szenátusi elnököt és közoktatási minisztert, hogy emeljen szót Vaidának és barátainak a pártha való visszafogadása mellett. Costachescu azonban hallgatott, sőt megszavazta a lényegében Vaidák kizárása fölött döntő határozati javaslatot. Egy másik verzió a sinaiai tárgyalások negatív eredményét Voicu Nitescu volt igazságügyminiszter királyi audienciájával hozza összefüggésbe. Voicu Nitescu egy nappal a sinaiai tárgyalások előtt audiencián volt az uralkodónál, melyről Vaida Sándor akcióját illetően nem a legbiztosabb impressziókkal távozott.

Kikkel fuzionálhat Vaida Vaida craiovai beszédében utalt annak

lehetőségére, hogy össze fog a vele azonos gondolkodású szervezetekkel. Három ilyen szervezet jöhet számításba: Goga nemzeti agrarpártja, a cuzisták és a vasgárdisták. Goga készséggel mutatkozik hajlandónak a Vaidával való együttműködésre, bár ugyanakkor a liberális kormányval is folytat együttműködési tárgyalásokat. A költő politikus lapja, a Tara Noastra a vaidista mozgalom megindulásának első napjától kezdve dicsőítő jelzőkkel halmozta el Vaida Sándort és legutóbb vezérükben ajánlotta fel Vaidának a nemzeti erők egyesítését. Nichifor Crainic, az antiszemita liga új alelnöke, az elmúlt hét vasárnapján Clujon tartott előadást. Ezt megelőzőleg szombaton délután több, mint három óra hosszat tárgyalta Vaida Sándorral, a volt miniszterelnök cluji lakásán.

Vaida Sándor számára az konveniált volna a leginkább, ha a pártot belül fejtheti ki akcióját egészen addig, amíg a nemzeti parasztpártot hatalomra hívják. Ebben az esetben ugyanis a királyi kegy minden valószínűség szerint reá mosolygott volna és miniszterelnöki megbízással a zsebében sokkal eredményesebben véghezvethette volna el a toborzást az új jelszó számára. Erre célzott Mihalache vasárnapi beszédében, amikor kijelentette, hogy „bármennyire is fájdalmas volna számunkra, likvidálnunk kell most ezt a disszidenciát, nehogy egy olyan pillanatban kerüljön erre sor, amikor helyzetünk sokkal nehezebb és kényesebb volna. Mihalache

megértette és átlátta a veszedelmet, amely nemcsak a pártot, hanem az ő pártelnöki pozícióját is fenyegeti, és hozzájárított Maniu aktív közreműködése mellett a félreértések azonnal tisztázásához, hogy a Vaida kérdés addig likvidálódjék, amíg a nemzeti parasztpárt ellenzéki sorokban küzd.

A történetek után Vaida számára két lehetőség adódik: vagy sikerül mozgalmát országossá tenni és oly széles tömegeket megmozgatni, hogy népszerűsége az összes pártokkal szemben nyilvánvalóvá válik és automatikusan megszerzi számára a hatalmat (a német nemzeti szocialistapárt mintájára) vagy pedig a többi jobboldali alakulatokkal karöltve sikerül olyan politikai csoportot összehozni, amely a részleges választásokon a legerősebb ellenzéki pártnak bizonyul és így szerzi meg magának a jogot a kormányutódlásra. Az első kombinációra nem igen van kilátás. Vaida akciója kétségtelesen nagy visszhangot keltett, de a politikai személyiségek közül eddig vajmi kevesen csatlakoztak le hozzá és nincs bizonyíték arra, hogy a széles néptömegek különösképpen reagáltak volna a numerus valachicus jelszavára. Valószínűnek látszik, a második lehetőség, főleg abban az esetben, ha Vaidára rövid időn belül ismét rámosolyogna a legfelső kegy. Ellenkező esetben a vaidista csoport egygyel szaporítani fogja a kispártok amugy is nagy számát és ez a helyzet aligha fogja kielégíteni a nagyméretű szokott Vaida Sándort.

A városi tanács a Buteanu-féle Patriának ítélte a megjelenés jogát

Ma kézbesítik ki a tanácsi határozatot

Cluj, március 26. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy Vaida numerus valachicus akciójának beindítása óta Clujon két Patria című lap jelenik meg, minden sajtójogi intézkedés ellenére, mely szerint egyazon címmel és formátummal két lap nemcsak egy városban, de egy ország határain belül sem jelenhetnek meg. A városi tanács előtti folyt hadakozásokról már annakidején szintén beszámoltunk és ismertettük azt is, hogy a város, meglepő módon, későbbi határozatig mind a két lap megjelenését engedélyezte. Közben azonban a párt hivatalos Patria beadványára az interimár bizottság foglalkozott az ügygel és a tör-

vényességhez visszatérve, hozta meg határozatát, amely szerint két azonos című lap működési joga azt illeti meg, aki a lapengedélynek hamarabb volt a birtokában.

Ilyen körülmények között nem kétséges, hogy a hivatalos Patria győzedelmes került ki a harc első fázisából. A városi tanács, a beadvány benyújtásától eltelt 15 nap után, tehát ma, csütörtökön reggel kézbesítik ki a határozatot. Ez azonban valószínűleg még nem végleges döntés, mert a Vaida-féle Patria időnyerés céljából, a helyi revíziós bizottsághoz fog fellebbezni a városi tanács döntése ellen.

Százszázalékos pótdót fizetnek a kisebbségi nyelven könyvelő kereskedelmi vállalatok

Hadjáratot indított a kormány az erdélyi villanyüzemek kisebbségi alkalmazottai ellen

Két kormányintézkedés, amely a Vaida-program kisajátítását jelenti

Bucuresti, március 27. (Az Uj Kelet tud.) A liberális kormány az a most beindított tevékenysége, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvény eredeti szövegének és intencióinak meghamisításával a kisebbségi elemeket eltávolítsa a magánvállalatoktól, teljes gőzzel folyik. A tisztogatási munkába a nagyvezérkar is belefolyik, amely a nemzetvédelmi szempontból fontos helyeket akarja a „megbízhatatlan” elemektől megtisztítani. Így, amint azt már az Uj Kelet megírta, a vas- és hadászati ipar, a villany- és gázüzemek, stb. irodáiban és műhelyeiben vizsgálják felül a személyzet arányszámát.

Az erre kiküldött bizottság megvizsgálta a villanyüzemek helyzetét az országban és megállapította, hogy a legtöbb ilyen üzem,

különösen Erdélyben, nem felel meg a törvény követelményeinek. A bizottság megbizta a vezérkar delegátusát, hogy minden egyes esetet külön megvizsgálva,

tegyen javaslatokat a nemzetvédelmi szempontból kellő biztosítékot nem nyújtó személyzet eltávolítására.

Ez a megdöbbentő cinizmussal megfogalmazott jelentés érthető ijedelmet kelt főleg az erdélyi villanyüzemek kisebbségi alkalmazottai körében, akik legtöbbször magánvállalatok tisztviselői. Ezek a tisztviselők és munkások évek hosszú sora óta dolgoznak az üzemekben és a román állam nehéz óráiban nagy szolgálatokat tettek az országnak. A mai hangulatban a villanyüzemi

tisztviselők és munkások ellen is megindult a hadjárat és nem lehet még tudni, hogy hány egzisztencia esik majd áldozatul ennek a hadjáratnak.

Másik jellemző jelentésről kell itt beszámolnunk, mely olyan intézkedésről számol be, ami szöges ellentétben áll az alkotmányossággal, Magyar és szász képviselőkkel álló küldöttség jelent ugyanis meg Antonescu pénzügyminiszterrel azzal a kéressel, ejtse el a közbevételek behajtásáról szóló törvényjavaslatnak azt a paragrafusát (30. paragrafus).

amely szerint azok a vállalatok, amelyek idegen nyelven vezetnek könyveiket, magasabb adót kell hogy fizessenek.

A miniszter a kérdést a kamara pénzügyi bizottsága elé vitte, mely a következőket állapította meg: „Azok az adófizetők, akik kereskedelmük vagy iparuk gyakorlásában idegen nyelvű cégtáblát használnak, kereskedelmi könyveiket idegen nyelven vezetik, 100 százalékos pótdót tartoznak fizetni ugyaz elemi, mint a járulékos adóknál.

Uj Palesztina

Népem álma

Április másodikán a Royal-mozgó bemutat egy filmet, amit tavaly készítettek Palesztinában. A film a legmodernebb eszközökkel készült, szinkronizálása olyan, mintha Hollywoodban hozták volna ki, de különös szenzációja, hogy ebben a filmben a világ leghíresebb zsidó kántora, Josele Rosenblatt viszi a vezérszót.

A film történeti perspektívájában mutatja be Palesztinát. Az Olajhegyekre visz bennünket, arra helyre, ahol Dávid király gyűjtötte össze harcosait, megmutatja a zsidó nép diós korszakát, hogy azután a Krisztus előtti 70-ik esztendő tragikumát érzékeltesse. A Titus időbeli eseményekről is szemléltető képet hoz a film, megmutatja a régi Jeruzsálemet minden építkezési emlékével. Azután átrendül abba a korbba, amely a harmadik hullámpicitást jellemzi, a Balfour-deklarációt követő évekbe, amikor Tel-Aviv, Haifa és a kolóniák egészen szokatlan lendületnek indultak. Megmutatja mindazt, ami zsidó várakozást, zsidó reményt, zsidó szellemiséget, zsidó akaratot, erőt, zsidó munkakészséget, vállalkozókedvet és szívdobogást jelent.

A kép megmutatja a mezőgazdaság prosperitását az országban, a chalucok nagyszerű teljesítményeit és az isteni áldást, ami szőlőben, gabonában, narancsban mutatkozik. Megmutatja az egyetlen tisztá héber város, Tel-Aviv épületeit, a tengerpartot, a zsidó ünnepeket.

Es mindezeket hangulatossá teszi egy nagy kántori zseninek az éneke. Josele Rosenblatt a legszebb palesztinai és jemenitai dalokat éneklé benne, szivderítő, boldogító órákat okozva mindazoknak, akik szívesen látják ennek az országnak fejlődését és boldogulását.

של פסח!

Husvét

fűszerárak,

valamint

ecetsav és bormazsola

legolcsóbb árban kaphatók:

LÉB FIVÉREK

CLUJ. Telefon: 4-71

SZINHÁZ-FILM

In flagranti

— Thury Zsuzsa három egyfelvonásosának bemutatója a Magyar Színházban —

Tegnap este a Magyar Színház erdélyi premier-előadásának harmadik darabjaként Thury Zsuzsának az „Ellenzék” jólismert munkatársának három önálló és mégis egybefüggő tendenciájú egyfelvonásosát mutatták be „In flagranti” címen.

Amint maga a cím is elárulja: az egyfelvonásosok a házasságtörés ősi és mindig új történetét vizsgálják színpadra, kipoentirozottan, de csak a középső darabban tragikus megoldással.

Az első egyfelvonásos a „Gioconda mosolya” címet viseli és azt a művészettörténelmi időpontot viszi színpadra, amelyben Leonardo da Vincinek sikerült Gioconda titokzatos mosolyát megragadnia és megörökíteni.

A színesen megírt és a kor szelleméhez igazodó párbeszédekkel a szerző gúnyos állásfoglalása út ki saját nemével szemben, melynek „misztikus” mosolya mögött tulajdonképpen üresség ásit: a cicoma utáni vágy és pelyhedző állu ifjoncok csókja utáni epedés.

A második darab az „Egy pár selyemharisnya” címet viseli. Kissé tudramatizált egyfelvonásos: három képpel, ami az egyfelvonásosok szigorú időbeli és térbeli egységét bontja meg.

Ha precíz akarnánk lenni, azt mondhatnánk, hogy dramatizált látomás ez a kis darab, a kitűnő újságíró szociális lelkiismeretének színpadi vetülete. Egy fiatal munkás, aki mindig és mindenütt az ember, a saját maga és osztálya igazságát keresi, — belelökődik az „örök nő” testi és lelki inferioritásának vasfalába és a sok csalódás után akaratlannal is a gyilkos „ultima rációhoz nyúl: lelévi a rendőrtisztet in flagranti talált feleségét, akinek gyilkos tette után nyújtja át a pár selyemharisnyát.

A selyemharisnya — szimbólum, a küzdő férfi és a cicomás nő közötti örök elemek szimbóluma. Csak dicséret tudjuk a szerzőnek objektívívását, amellyel nemének hibáit látja és ostromozza. Általában kis darabjai nő-alakjait látja legelőtesebben.

Témájában a harmadik egyfelvonásos a legérdekesebb, az „A butaság szüruma” című. Ebből egy egész estét betöltő vígjátékot is lehetett volna írni, bár inkább filmre, mint színpadra kínálkozó téma.

A szerző pesszimizmusát beállítottsága az emberi értelemmel szemben kissé aláhangozatosan csendül ki a darabból, de jó humor, kellemes dialógusai kárpótást nyújtanak egy-két figura, így elsősorban a professzor és idióta szolgálja elvontságáért.

A premier közönsége a szerzőt számtalasan szólította a lámpák elé és színi nem akaró tapsokkal honorálta színpadi alkotásainak értékét.

Az előadást igyekezett jellemezni. Kedves

Rendelle meg!

Danzig Hillél:

A ZSIDÓKÉRDÉS

KÉZIKÖNYVÉ-T

300 oldalas vastkos mű

Első magyaryelvű enciklopédikus összefoglalása:

Nélkülözhetetlen forrásmű a zsidó élet megismeréséhez és megértéséhez!

a zsidókérdésről, az zsidóság történelméről, szociológiájáról, az antiszemitizmusról, az asszimilációról, a zsidóság világhelyzetéről, a cionizmusról, és Palesztináról szóló ismereteknek.

Ára 100 lej
Megrendelhető az UJ KELET könyvosztályánál

találón asszonyi volt Bárdi Teréz Gioconda szerepében. Kovács György fiatalosan játszotta meg az apród szerepét.

Az „Egy pár selyemharisnya” című darabban Balázs Samu tünt ki játékaival. Mellette Fényes Alice kisfiúja volt hatásos. Harmath Jolán a kis darab harmadik képsében fogott igazabb hangokat. A többi szereplők: Tompa Pufi, Vermes Kató, Stoll,

Kovács György, Beregh Béla szintén hozzájárultak a sikerhez.

Az „A butaság szüruma” c. darabban Váro Annie és Vass Piri voltak kifogástalanok és Tompa Pufi csinált megragadó figurát a műve szolgából. Beregh professzorra túl merev, Kovács György politikusa túl modoros volt.

Salamon László.

Fogaidat csak NIVEA-fogpaszttal tisztítsd.

Nivea-fogpaszttal lehet a gyermeket legjobban le szoktatni a fogtisztítástól való irtószótól, mert csodáosan kellemes az íze. Az egészséges tejfogak tartós, jó harapás alapjai és ezért ezeknek Nivea-fogpaszttal való ápolása minden gyermekre különös fontossággal bír.

Nagy tubus ára **22**

Beiersdorf & Co. S.A.R., Braşov, Strada Iuliu Maniu 39

A Magyar Színház közleményei:

A tavaszi szezon nagy bombája: *En és a kisöcsém*

— Eisemann-Szilágyi szenzációs operettje —

A legnagyobb meglepetés lesz az *En és a kisöcsém* csütörtök esti bemutatója. Tény, hogy a közönség sokat vár és a színház sokat ígért ezzel az operettel kapcsolatban, de mindent sőt többet fog nyújtani, mint amennyire a közönség számít. Mindenki, akinek a darabhoz bármi kis köze van, annyi ambícióval, annyi szeretettel készült erre az operettbemutatóra, hogy az csak a legelőtésebbet, legszebbet, leggazdagabbat eredményezheti. Az *En és a kisöcsém* csütörtök estétől kezdve, kedd estig minden este, sőt vasárnap délután is műsoron van. Melegítések özöne, fény, pompa, ragyogás, hangulat, humor és gyönyörű zene a további kellekei az operett elmaradhatatlan nagy sikerének.

Szombat és vasárnap délutáni olcsó helyáras előadások

Szombaton délután 3 órakor Makkai Sándor és Saja Sándor gyönyörű daljátéka, a Gyöngyvirág kerül színpadra. Ez lesz ennek a darabnak az első olcsó helyáras előadása. Ifjúsági előadasként kerül színpadra ugyan a darab, de az esetleg visszamaradt jegyeket a közönség is megvásárolhatja. Szombat

délután 6 órakor az Offenbach nagyoperettje lesz az első olcsó helyáras előadása. Vasárnap csak egy olcsó helyáras előadás lesz. És pedig délután 3 órakor a Vadvirág kerül színpadra olcsó helyárasokkal Solymosán Magdával a címszerepben.

A SZERVEZETUNKBEN

napról-napra halmozodnak fel a mérgek

És mi élünk, anélkül, hogy védekeznénk ezen baj ellen. A betegségek lassan kifejlődnek szervezetünkben és azt alássák. Amikor észreveszük a bajt, már nem tudunk azon segíteni.

Mennyire helyesebb, ha minden nap eltávolítjuk ezen mérgeket, amiáltal megőrizük magunkat ezer és ezer fenyegető veszélytől, amelyek közül a legismertebbek a reuma, a csúsz, a köszvény, az ekzéma, az elhízás, az asztma, az ischiás, az aranyércsomók, az arteriosclerosis, vérteljesítések és a guttaütés.

Ha minden hónapban tíz napos URODONAL kurát tart, szervezetéből eltávolodik a húgysavmég, szervezete pedig felrészül. Ne hanyagolja el tehát ezen bölcs elővigyázatosságot.

URODONAL

meggátolja a szervezet megmérgezését.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

BEJEGYZETT CIKK. CHATELAIN GYARTMANY

6 napos OLCSÓ ELÁRUSÍTÁS

Áraink többek között:

1 m. Mosódelén 15 lei
1 m. Noile külföldi 27 lei
1 m. Tweed 90 cm. széles 25 lei

1 m. Tweed újdonság 29 lei
1 m. Ruhaszövet tiszta gyapju 115 lei
1 m. Kabát- és kosztüm-zövet 140 széles 125 lei

STEA S. A.

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 9.

Csütörtök este fél 9 órakor: *En és a kisöcsém*. Eisemann Mihály és Szilágyi László operettje, a budapesti színházi év legnagyobb sikere, teljesen új díszletekkel, ragyogó tolettékkal, káprázatos tánc és énekszámokkal. (Újdonság először, premier bilet 20.)

Péntek este fél 9 órakor: *En és a kisöcsém*. (Másodszor.)

Szombat délután 3 órakor: Gyöngyvirág. — (Makkai Sándor és Saja Sándor daljátéka, ifjúsági előadás, olcsó helyárasokkal. Szombat délután 6 órakor: Offenbach. — (A nagyoperett első olcsó helyáras előadása.)

Szombat este 9 órakor: *En és a kisöcsém*. (Harmadszor.)

Vasárnap 3: Vadvirág. (Solymosán Magdával, olcsó helyárasokkal.)

Vasárnap délután 6 órakor: *En és a kisöcsém*. (Negyedszer, rendez helyárasokkal.)

Vasárnap este 9 órakor: *En és a kisöcsém*. (Ötödször.)

Hétfő este fél 9 órakor: *En és a kisöcsém*. (Hatodszor.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, március 29: Denevér.

Vasárnap, március 31. Vig özevgy. (Matiné.)

Hétfő, április 1: Mefistofeles.

Írógép és tolltollak

javítását szakemberrel végeztük. Szakszereplőket kiképzésükre készítjük.

FENÉR

Írógép és tolltoll váltakozó Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-69.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóhelyez mellettekeve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea Irod. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Eladó butorok: modern háifoszoba, ebédlő, szalagarnitúra, konyhabutor, fehérháló, fotelek, íróasztal, csillár és különböző háztartási dolgok. Megtekinthető és értekezhetni: Cal. Regele Ferdinand 46 alatt.

Forgalmas helyen jól bevezetett, kevés tőkét igénylő üzlet családi okok miatt eladó. Cim a kiadóban.

Perfekt magyar, román, német gyors- és gépirónó, könyvelőnk alkalmazást keres. Vidékre is elmenni. Megkeresések „Nagy prakszis” jellegre a kiadóba kéretnek.

Tisztviselőnk keres szobát teljes ellátással urikalkonál. Cimet a kiadóba kérem.

4 szoba, konyha, elő- és fürdőszobával kiadó május 1-re. Piata Mihai Viteazul 2. I. em.

Szépen butorozott, különbejárattal szoba, fürdőszobahasználattal és teljes ellátással egy vagy két személy részére kiadó. Cim: Semlyén, Str. Iuliu Maniu 33.

Teasütemények, disztorták, szendvicsek, hidek bővífé számára, valamint eaktívokre összejövetelekre szóló megrendelések a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrásznál eszközölhetők. Str. Londrea 19 szám.

330

villany-v

Com
Pia
Tele

Egy
műhe

Még soha nem

ben. Azt gyakran újságok, novella születik a tollforgóban először életem csipnem egy husz Eddig ugyanis születtek a verse Athene ugrott ki esetre másképpen ketését, mint ahogy

Kezdődik egy asztalon. Itt ül fe

reményű költője.

tem, hogy már va

abban a pozitívab

raira hajol, előtte

Olyan nagyon elő

boltozatos homlok

reben agyonragott

idők mindég az a

Először azt his

kása ugyanis.) Il

zeltem, hogy kés

Tolla útemre szá

gyelem. A tinta

nek.

Hallom szuszog

lyvede újra, meg

A toll megáll a

Majd ismét meg

szó kerül a kihuz

próza művelet)

megszokott nyilla

tozását.

Szaggatottan k

ben kíséri a sorok

A teste mereven

de a toll most, m

rosra és mintha l

száguid egy soroz

Szünet... Fejé

emelte fel. Felső

támasztja. A hon

kidagadnak az e

Nem lát, nem

lötte semmi. Nem

sem kopognak az

sak a szerkesztő

Görösen szor

szállu szöke fejé

a születendő mű

a körülötte mozg

Most hirtelen

szemem, hogy ne

mozdulattal fel

most ébred fel

cúra lassan vissz

Kinyújtózkodik,

és nagy léptekkel

siet.

Másnap nyom

séggel olvastam.

— Semmi az e

nak — ott voltan

— Bucuresti—

veznek. Bucures

mánia és Paleszt

igen nagy késéss

palesztinai keres

az aviatikai mini

resti—Tel-Aviv k

lyet a repülőgép

A javaslat nagyé

kedelmi kapcsolat

TÁS

nság 29 lei
u 115 lei
osztóm-
zéles 125 lei

kor: En és a kis.
Mihály és Szilágyi
budapesti színházi év
teljesen új díszletek-
kel, káprázatos tánc
(Ujdonság előzőr,

r: En és a kisöcsém.

or: Gyöngyvirág. —
Saja Sándor dalja-
s, olcsó helyárrakkal.
or: Offenbach. (A
csó helyárras előad.

En és a kisöcsém.

(Solymosán Magda-
al.)

or: En és a kisöcsém
s helyárrakkal.)

En és a kisöcsém.

En és a kisöcsém.

BA MÜSORA:

névér.
ig özevgy. (Matiné.)
feles.

s 10113-
ak

vezetők. Szászorok-
teiben készült.

ÉR
at Str. Reg. Maria 7.
11-09.

RO
TEBEN

szó 2 lej, vastagabá
b apróhirdetés 20 lej,
százelek kedvezmény,
re fizetendő. Jellegő
bírák, ha portóhelyef
ve van.

eredményrel közvetl
etéseikkel raudelkez
lea Regala Ferdinánd

ern hálószoba, ebédlő,
abutor, fehérháló, fo-
és különböző háztar-
shető és értekezhetni:
46 alatt.

bevezetett, kevés tö-
ádi okok miatt eladó.

nán, német gyors- és
alkalmazást keres, vi-
fegyveresek „Nagy
iadóba kértnek.

szobát teljes ellátással
kiadóba kérek.

b- és fürdőszobával ki-
ta Mihai Viteazul 2,

különbejárati szoba,
és teljes ellátással
y részre kiadó. Cím:
anin 33.

szünet, szendvicsek,
valamint eklivókra,
megrendelések a leg-
a legszébb kivitelben
özölhetők. Str. Londre

HIREK

330 lei

villany-vasaló

Constructio
Piata Unirii 32
Telefon: 83

Egy költő
műhelytítkából

Még soha nem láttam költőt munkaköz-
ben. Azt gyakran elképzelttem, hogy egy
újságciikk, novella, vagy regény hogyan
születik a tollforgató keze alatt. Most azon-
ban először életemben sikerült in flagranti
észniem egy husból-vérből való költőt.

Eddig ugyanis elképzeléseim szerint úgy
születtek a versek, mint ahogyan Pallas
Athéne ugrott ki Zeus fejéből. Minden-
esetre másképpen gondoltam egy vers szü-
letését, mint ahogyan most láttam.

Kezdődik egy szerkesztőségi poros író-
asztalon. Itt ül fajtám egyik fiatal nagy-
reményű költője. Csak most tűnik fel ne-
kem, hogy már vagy két óra óta ül ugyan-
abban a pozícióban. Magafeledten az asz-
talra hajol, előtte kis darab fehér papíros.
Olyan nagyon előre görnyed, hogy csak
bőltözatos homlokát látom az arcából. Ke-
zében agyonrágott penna, ami itt hányko-
lódik mindig az asztalokon.

Először azt hiszem, hogy firkál. (Szo-
kása ugyanis.) Ilyenkor mindig azt kép-
zeltem, hogy készülő versén mereng el.
Tolla ítemre szántja a fehér papírt. Fi-
gyelem. A tinta nyomán vers-strófák nő-
nek.

Hallom szuszogó lélekzetét, amint elmé-
lyedve újra, meg újra átolvassa a sorokat.
A toll megáll a levegőben. Gondolkozik.
Majd ismét megindul. Egy szót kihúz. Új
szó kerül a kihuzott helyébe és (oh mily
próza! művelet) újságcikek kéziratában
megszokott nyíllal mutatja a szó hovatar-
tozását.

Szaggatottan lélekezik. A toll a levegő-
ben kíséri a sorokat, amint átolvassa őket.
A teste mereven ugyanabban a helyzetben
de a toll most, mint dárda lecsap a papi-
rosra és mintha bosszu hajtáná keresztül-
száguld egy soron.

Szünet... Fejét egy gondolatnyira sem
emelte fel. Felső testét két alsókarjára
támasztja. A homlokán vékony zsinégként
kidagadnak az erek.

Nem lát, nem hall. Nem történik körül-
ötte semmi. Nem csapkodják az ajtókat,
nem kopognak az írógépek és nem hango-
sok a szerkesztőségi tagok.

Görsösen szorongatja a tollat és drót-
szálru szöke fejével mintegy védőleg hajol
a születendő mű felé. Nem vesz tudomást
a körülötte mozgó világról.

Most hirtelen megmozdul. (Lesütöm a
szemem, hogy ne vegyen észre.) Hirtelen
mozdulattal feláll. Mint egy médium, aki
most ébred fel transzából, körülnéz. Ar-
cára lassan visszatér a külvilág megértése.
Kinyújtózkodik, még egy pillantás a műre
és nagy léptekkel a szerkesztő asztalához
siet.

Másnap nyomdafestékben némi büszke-
séggel olvastam.

— Semmi az egész — legyintek magam-
nak — ott voltam, amikor írta. (H. E.)

— Bucuresti—Tel-Aviv repülőjáratot szer-
veznek. Bucurestiből jelentik: Miután Ro-
mánia és Palesztina között a levélforgalom
igen nagy késéssel bonyolítható le, a román-
palesztinai kereskedelmi kamara közbenjárt
az aviatikai miniszternél egy állandó Bucu-
resti—Tel-Aviv légijárat beállítására, ame-
lyet a repülők 36 óra alatt tennének meg.
A javaslat nagyérdekű a két ország keres-
kedelmi kapcsolataira való tekintettel.

Ellensége a pénzének

ha fehéreművásárlás előtt meg nem győződik olcsó árrairól. Tavaszai és nyári
divatujdonságok a legnagyobb választékban méret után készülnek.

Tekintse meg kirakataimat.

Vidékre mintát küldök.

— Borzalmas robbanás egy ploesti olaj-
finomítóban. Bucurestiből jelentik: Ma reg-
gel hatalmas robbanás történt a ploesti
olajfinomítóban. A belső nyomás következe-
tében egyik kazán oldala bedőlt, a kazán a
levegőbe repült és kigyulladt. A közelben 5
munkás tartózkodott, akiknek ruhájukba
belekapott a láng. Valamennyit súlyos álla-
pokban vitték kórházba, hárman közülük
haladokolnak. A kár igen nagy.

— Ha fáradt és izgatott, ha a hasban fe-
szülles érzése kínozza és gyakori félelem-
érzetben szenved, akkor igyék reggelenként
éhyomorra egy pohár természetes
„Ferenc József“ keserűvizet, mert ez meg-
szünteti az emésztési zavarok okait, csök-
kenti a mérges bélgazfajlódást s elhárítja a
vértudulásokat.

— Az idén már május 1-én megkezdik a
külföldiek ellenőrzését. Bucurestiből jelen-
tik: A munkaügyi miniszter elrendelte, hogy
az országban letelepedett külföldiek ellen-
őrzését május 1-én kezdjék meg a szokásos
június 1 helyett, hogy a munkálatok mi-
előbb befejeződjenek. A munkaügyi minisz-
terium már elküldte a kerületi munkaügyi
inspektorátusokhoz a vonatkozó utasítaso-
kat.

Ma, csütörtökön a ROYAL-mozgóban:
Groszország fia
és
La Cucharacha tangó-világsláger. Fősz.:
DUNA STEEL.

— Rövid hírek mindenünnen. Az Allgami
Alpesekben havazik néhány napja. — Ná-
polyban Venizelos kíséretének egy tiszt és
két altiszt tagja jelentkezett a görög kon-
sulátuson, ahol most már foglyokként ke-
zelik őket. — Az Adrián bóra dühöng. A
partvidék több pontján viharok vannak.

— A bolgár kormány a dohánymonopólium
életbeléptetését június elséjére halasztotta
el. — Az Intransigeant közli, hogy Japán
elutasította a mandzsuri petróleummono-
pólium ügyében hozzáintézet angol tiltako-
zást. — Berlinben április másodikán a bi-
ráskodás birodalmi egységesítésének keresz-
tülvitele alkalmából az összes igazságügyi
épületeket fel fogják lobogózni. E napon az
állami operában ünnepség lesz, amelyen dr
Frick belügyminiszter, dr Gürtner igazság-
ügyminiszter és Göring mondanak beszédet.

— Mexikó Cityből jelentik: Repülőszere-
ncsétlenségél hat személy életét vesztette.
— A budapesti Meteorológiai Intézet idő-
járásprognóza szerint nyugati, északnyu-
gati légáramlás és változó felhőzet mellett
északnyugaton kevés eső várható. A hőmér-
séklet nem változik lényegesen.

— Átalakul a lengyel kormány. Varsóból
jelentik: Hír szerint a kormány átalakul
Slaveknek, a kormánybólok vezetőjének el-
nökletével.

— Dublinban politikai jellegű zavargások
voltak. Londonból jelentik: Dublinban poli-
tikai jellegű zavargások voltak, melyeknek
folyamán ötven letartóztatás történt.

— A csendőrtábornok pere. Bucurestiből
jelentik: Dumitrescu tábornok és társainak
mai főtárgyalásán Balseanu ezredes had-
bíró-ügyész foglalkozik Dumitrescu másik
ügyével. A tábornok egy röpiratot irt vagy
iratot, amelyben azt a látszatot akarja
kelteni, hogy igazságtalanul üldözik. Szük-
ségesnek tartja a két per egyesítését. Po-
pescu Tudor védő ellenzi az ügyészi javas-
latot.

— Purimbál Brasovban. Szombaton este
rendezte meg az ort. Nőegylet szokásos évi
purimbálját a Redout kértérmben, mely a
legjobb hangulatban telt el. A hajnali órák-
ba nyúló mulatság felejthetlenné vált a
jelenvoltak részére. Az est sikere érdekében
részvett a Nőegylet minden tagja Engel-
mann Leoné elnök irányítása mellett. A
pénztárnál Solené, Blattné, Binderné, a
pezsngónél dr Bársonyné, Eigerné, Katzné, a
büffében Strochné, Káhánné, Kretschné, Jó-
zsefné, Steimetzné fejtettek ki nagy tevé-
kenységet. Az előkészítő munkából az agilis
rendezőség élén dr Springerné, Gruberné,
Izraelné, Sebesiné, Gruber és Storch osztoz-
tak. (F. L.)

— Az új belga kormány rövidesen el-
ismeri a szovjetet. Londonból jelentik: Az
Evening News azt az értesülést szerzte,
hogy az új belga kormány rövidesen lépést
tesz a szovjet de jure elismerése irányában.
Valószínűnek tartják a belga frank ártolya-
mának csökkentését is, de ez talán mégsem
fog egyhamar bekövetkezni.

— Az oradeai Héberkör kulturdelutánja.
Perez Szmolenszkin héber költő halálának
ötvenedik évfordulója alkalmából az oradeai
Héberkör nivós kulturdelutánt rendezett va-
sárnap, március 24-én délután a Wizo helyi-
ségében. Dr Markovits József hébernyelvi
elnöki megnyitója után Feig Lázár, a kiváló
pedagógus vázolta a költő életét ugyancsak
héberül, Dr Rosenstock Sámuel Szmol-
enszkin egyik kiváló regényének tartalmát
ismertette. Dr Markovits Ignác, a Wizo
elnöknője méltatta szép előadásban Szmol-
enszkin mint a zsidó nemzeti újjászületés
uttörőjét, míg Justh Móse, a Mizrahi ifju-
ság elnöke az oradeai hebraizációs munka
fejlődéséről tartott németnyelvi beszámolót.
Az egyes előadások között a Noar Hacioni
énekköruza adott elő héber dalokat. Jellem-
ző az oradeai heberkultura fejlődésére, hogy
a terem zsufolásig megtelt hallgatósággal,
kiknek nagyrésze az első három hebernyelvi
előadást éppúgy tudta élvezni, mint a ma-
gyar és német nyelvűeket.

TURISZTIKA

A Haggibbor turisztikai szakosztálya
március 31-én, vasárnap, gyalogkirándulást
rendez a következő utiránnyal: Monostor-
Bükk—Majláth-kut—Árpád-csúcs—EKE me-
nedékház—Szikratáviró. Indulás reggel há-
romnegyed 9 órakor. Gyülekezés a Hag-
gibbor Calea Victoriei 10. szám alatt levő
tomaterme előtt. Vendégeket szívesen lát
a vezetőség.

—A Bné Jiszráél ma este 9 órakor a
Neolog iskola termében gyűlést tart. Elő-
adást tart Kaszner Bezsó az „Erdélyi zsi-
dóság múltja és jövője“ címen. A tagok
teljes számban való megjelenését kéri és
vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Zoltárok — Dávid király és zoltáros tár-
sai könyve. Telekes Béla fordítása, Remény
kiadás. A héber-magyar irodalom remek-
műve. 250 lap díszes kiállításban, 80 lej
Lepagenál Cluj. Kérjen Judaica jegyzéket
Lepagétól.

— A Népszövetség mellett működő újsá-
gírók szervezete tiltakozó lépésre készül a
svájci területről elhurcolt Jacob keserű-
ségi ügyében. Párizsból jelentik: A Népszövetség
mellett működő újságírók szervezete tilta-
kozó lépésre készül a svájci területről el-
hurcolt a németországi letartóztatásban tar-
tott Jacob strassburgi ügyében.

— Az Erdélyi Zsidó Diáksegélyző kultur-
programjának keretében f. hó 29-én, pénte-
ken este 9 órakor dr Róth Marcell egyetemi
magántanár tartja meg a Str. Filipescu 6
szám alatti helyiségében „Az orvos és az
állam“ című előadását. Az érdeklődők fi-
gyelmét ezuton hívja fel a rendezőség e
nagyjelentőségű kultüreseményre.

— Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegék,
valamint azok, akik huygasavas sók tulsza-
porodásában és köszvényben szenvednek, a
természetes „Ferenc József“ keserűviz hasz-
nálata által állapotuk javulását érhetik el.

FÁJDALMAIT MEGSZÜNTETI A
VITAMIN DERMAROMA
RHEUMA, KÖSZVÉNY, CSÚZ ÉS ISCHIAS
BÁNTALMAKNÁL - LEI: 40-60-140
MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN KAPHATÓ

..Visszavonta a monopol vezérigazgatóság
a községi klubok és olvasókörök italmé-
részi engedélyeit. Bucurestiből jelentik: A
szeszmonopólium vezérigazgatósága kör-
rendeletet adott ki, amelyben az italméresi
engedélyek ügyét szabályozza. Azokat az
italméresi engedélyeket, amelyek alapján
sört és más szesz italokat pohárszámra
lehetett kímérni, vendégül engedélyre kell
becserélni. Azok a korlátolt italméresi en-
gedélyek, amelyeket kávéházak részére ad-
tak ki, szintén átcsereíhetők vendégül en-
gedélyekre. A cukrászák részére kiadott
engedélyek helyébe csakis e kategóriába szó-
ló engedélyeket lehet kiadni. A gyógyszer-
tárak részére kiadott italméresi engedé-
lyeket végképpen bevonják és a vásári italmé-
részi engedélyeket is megsemmisítik. Az
egyesületi otthonok, klubok, olvasókörök
és más egyetli helyiségek részére a közsé-
gekben kiadott italméresi engedélyeket be-
 kell vonni s meg kell semmisíteni. Ezeket az
engedélyeket a hónap végéig be kell küldeni
az illetékes pénzügyigazgatóságnak, amely
azokat megsemmisítés végett a monopol
vezérigazgatósághoz továbbítja.

Armegállapító bizottság megalakulását
rendelte el a kereskedelmi miniszter. Bucu-
restiből jelentik: Manolescu-Strunga ipar-
és kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy
a holnapi naptól kezdve egy bizottság dol-
gozzon az árak maximalálásán. A bizottság
tagjai a miniszterium ipari, kereskedelmi,
bánya és kontingentálási osztályainak igaz-
gatói. Az árakat az ország 20 városából
megszerzendő adatok közepáránya szerint
állapítják meg. A bizottság szombati el-
készül munkájával, ugyhogy április 1-ével
életbelépnék az új maximális árak. Egyut-
tal elhatározta a miniszter, hogy a spekulá-
bizottság is azonnal megkezdje működését.

1000
művészeti ötlet
kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Önnek az igazi otthont, amire mindig vágyott
SZÉKELYÉS RÉTI
BUTORGYÁR R. T.
TÁRGUMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

UJ KELET Legújabb hírek

Stresában tovább építik a békefrontot

(Első oldali cikkünk folytatása.)

Nem lehet szó arról, hogy a fegyverkezések terén Franciaország elismerje Németország teljes jogegyenlőségét. Németországnak inkább arról kell nyilatkoznia, hogy akar-e, vagy sem csatlakozni a többi nemzetekkel együtt a béke megszervezéséhez, amit az összes népek kívánnak. Franciaország maga körül érzi összes barátait és szövetségeseit, amelyeket erősíteni fog és ha kell, számukat meg is tudja növelni. Elsősorban azonban Franciaország saját erőt kell növelje, hogy minden eshetőséggel szemben védekezni tudjon. Jövőkön egységünk-től függ.

Laval beszéde után egy szocialista képviselő vizsgáló bizottság kiküldését kérte a fegyverkereskedelemben. A javaslatra Flandria miniszterelnök válaszlát, aki azt politikai manővernek bélyegezte meg. A parlament ellenőrzést gyakorol a hadianyagkereskedelemben, de nem engedheti meg azt, hogy a Franciaország barátai és szövetségesei számára eszközölt hadianyagszállítások nyilvános vita tárgyává tessenek. Nem szabad a kormányt nehézségeket okozni, ha el akarják kerülni a kormányválságot. A kamara erre 374 szavazattal 210 ellenében bizalmat szavazott Flandriának.

A Rador párizsi jelentése szerint megállapítást nyert, hogy német ügynökök Roubaixban és Torouingban ötmillió kilogramm gyapotot vásároltak a piaci árnál sokkal magasabb áron. Ezenkívül nagy vásárlásokat eszközöltek nyersanyagokban is. Hasonló vételek történtek a liverpooli piacon. A nagyarányú vásárlásokat Franciaországban, mint Németország háborús készletének és lázás fegyverkezésének lét-ségbevonhatatlan dokumentumát kommentálják.

Stresában tovább építik a békefrontot

Tegnap a francia szenátus ülésén az Afrikára vonatkozó olasz-francia meg egyeztetést tárgyalták. De Jovenel előadó ismertette a római egyezményt, majd Laval mondott a szenátusban hosszabb exposé, amelyben rámutatott arra, hogy hivatalos francia kormányrészt miben sem kívánják csökkenteni az afrikai terület-átengedések jelentőségét. Am minden üzlet csak akkor jó, ha mindkét fél nyer rajta. Ebben az ügyben pedig a helyzet teljesen ez. Laval ezután dicséret szavakat mondott Mussolini dicsérő koncepciójáról, aki a jelenleg felzavart nyugtalan Európában is kitart az együttműködési politika mellett. Fontos állomása ennek a politikának a Jugoszláviához való közeledés megtörténte. Laval hangsúlyozta azt is, hogy a legutóbbi három párizsi eszmecsere után újlag kitölt a háromhatalmi szolidaritás és nem kétséges, hogy Stresában Mussolinival és Sir John Simonnal tovább fogják építhetni a közös békepolitikát.

Római jelentés szerint Mussolini ma terjesztette a törvényhozás elé a január 7-iki francia-olasz gyarmati megállapodást, amelyet a francia szenátus tegnap elfogadott.

A londoni szovjetkötet a berlini tárgyalásokról

Maiski, londoni szovjetkötet, aki ma délután Edén főpécstörrel együtt Moszkva felé tartó utjukban Varsóba érkezett, elutazása előtt a londoni sajtó képviselői előtt nyilatkozatot adott. Sir John Simon berlini tárgyalásaival kapcsolatban a szovjet álláspontjáról. A követ hangoztatta, hogy Oroszország izgalommal kísérte a berlini tárgyalások menetét és esetleges következményeit, mert a megbeszélések tárgyát állítólag a vörös-veszedelem képezte. Ugy látszik, Hitler azzal érvelt, hogy nem lehet szó addig angol-francia közeledésről — amit egyébként a kancellár annyira óhajt — amíg Franciaország és Oroszország közös politikát folytatnak. A berlini tárgyalások újból és határozatlan megmutatták, hogy Anglia elene van bármilyen szovjet-ellenes blokk létesítésének.

Maiski, londoni szovjetkötet és Edén angol főpécstört egyébként a varsói pályaudvaron a hatóságok képviselői és az angol követség tagjai fogadták. Edén főpécstört és Maiski vonatan utazik egy újságírócsoport is. Oroszország viszonyainak tanulmányozására.

A Rador berlini jelentése szerint Hitler tegnap esti bucsuebédje után Sir John Simon az angol nagykövetségen kihallgatáson fogadta a francia, olasz és belga követeket. Nem lehet tudni a megbeszélések tárgyát, de annyi valószínű, hogy az angol külügyminiszter részletesen informálta a követeket a történetekről és kérte őket, hogy tájékoztassák kormányukat.

Japán végleg szakított a Népszövetséggel

Tokiói jelentés szerint tegnap Filota japán külügyminiszter a minisztertanácsban bejelentette, hogy a Népszövetségből való kilépés második évfordulóján, szerdán, Japán eddig fennállott népszövetségi tagságát kapcsolatos korlátozásai megszűnnek. Japán politikai körökben a népszövetségi tagság megszüntetésével kapcsolatban hangoztatják, hogy ezentul szó sem lehet sokoldalú szerződésben való japán részvételtől, mert azok veszedelmesek. Tokió is a kétoldalú egyezmények bázisára helyezkedik.

Avenol, a Népszövetség főtájtára, a japán lapoknak adott nyilatkozatában rosszalásának ad kifejezést afölött, hogy Japán véglegesen elhatározta a Népszövetségből való kilépését.

Egyidejű genfi jelentés szerint a népszövetségi főtájtárság ellődötte a meghívókat a tanácsagoknak az április 15-re kitűzött rendkívüli népszövetségi tanácsi ülészkra. A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint

az egységspárt tegnap gyűlésén Gömbös miniszterelnök nyilatkozatot tett az európai helyzetről, amelyet rendkívül súlyosnak jellemzett. Beszéde során hangoztatta, hogy Németország megvalósította katonai egyenjogúságát, ami által visszanyerte állami szuverenitását. Magyarország nem követheti Németországot ezen az uton, mert tagja a Népszövetségnek, de remélni akarja, hogy Magyarország összes barátai, így elsősorban Olaszország, meg fogja valósítani Magyarországra is a politikai és gazdasági egyenjogúságot.

A Rador belgrádi jelentése szerint Titulescu tegnap újabb megbeszéléseket folytatott Jeticcsel. A sajtónak adott nyilatkozatában a megbeszélésekről azt hangoztatta, hogy a kisanant és a Balkán-szövetség szerepe és felelőssége a béke garantálását és megőrzését illetőleg olyan fontos, hogy mint e két szövetség jelenlegi elnöke, közvetlenül köteles informálódni a nemzetközi eseményekről és arról, hogy mi az, amit ezekkel kapcsolatban a kisanant és a Balkán-szövetség megengedhetők, illetőleg megmenegedhetők tart. A jugoszláv kormány elnökével folytatott tárgyalásai során ismét meggyőződött arról, hogy álláspontjaik teljesen megegyeznek, ami a mai időkben több mint támogatás: erő.

Este Titulescu nejjével együtt Pozsonyba utazott. A belgrádi pályaudvaron bucsutatására Jeticcs miniszterelnök, valamint a kisanant és a Balkán-szövetség belgrádi követei jelentek meg. Ugyanezzel a vonattal utazott Savel Radulescu is, aki Szabadkán átszállt a Simponra és Bucurestibe utazott. Prágai jelentés szerint Titulescu szerda délelőtt megérkezett Pozsonyba, ahol hosszabb tanácskozást folytatott Benes külügyminiszterrel.

Uránia Mozgó A VÉRENGZÉS

Rendkívül érdekes film az utolsó in diánus törzsek küzdelmes életéről. Főszerepekben: RICHARD BARTHELMESS és ANN DVORACK.

A Skoda-per drámai epilógusa

A kamara megszavazta Popovici volt igazságügyminiszternek és Cihosky tábornoknak a semmitőszék elé való állítását

Boila Romulust és Georgescu ezredet közönséges bíróság elé kívánja állítani a határozat

Bucuresti, március 27. A kamara tegnap esti ülésén folytatták a Bentoiu-féle jelentés vitáját. Az ülés éjjel három óráig tartott.

Madgearu beszédének befejeése után Radu Lascu a gheorghista párt nevében deklarációt olvasott fel, amely elégteleneknek találja a Skoda-ügyben lefolytatott vizsgálatot, a bűnöskéket nem derítették ki és így a kérdés nyitva marad minden felelősségével és bűnöseivel együtt, akiket ki kell kutatni és megbüntetni.

Ezután Maniu Gyula szólalt fel. Otórási beszédében főleg a Skoda-ügy politikai oldalával foglalkozott. Elsősorban kétségbevitte a kamarának azt a jogát, hogy ebben az ügyben verdiktet hozzon, mert a kamara politikai ellenfelekből van összeállítva és egy tisztán politikai kérdésben nem képes tárgyilagosan dönteni. Előadta ezután, hogy azonnal a háború után, amikor felvetették a felelősség kérdését, sem ő, sem politikai barátai nem csatlakoztak ahhoz a kampányhoz, amelyet akkor a liberálpárt ellen indítottak. Ez azonban nem akadályozta meg abban, hogy a háború tanulságait felhasználva ne foglalkozzék a fegyverkezési politikával, igénybevéve természetesen ehhez az összes illetékes katonai tényezőket.

Foglalkozik ezután a Bentoiu-féle javaslat vádjával, amelyeknek semmi kézzelfogható alappjuk nincsen. Visszautasította

a Cihoski és Popovici Mihály elleni gyanúsításokat. Amikor kormányra jutott, Cihoski tábornokkal együtt három irányban foglalkozott a kérdéssel: Először a hadsereg jobb megszervezése, amiről az annakidején megszavazott törvények tesznek tanúságot, másodsor az élőléptéteknél elkövetett igazságtalanságok jóvátétele — több, mint 6000 kérvényt intéztek el kedvezően — s végül a hadsereg felfegyverzése.

Behatóan foglalkozik a Skoda-szerződés megkötésének körülményeivel, majd a hamisítás ügyével. Nem érti, hogyan mondhatta Iunian, hogy nem történt hamisítás és hogy az a mondat, amit beillesztettek a jegyzőkönyvbe, nem érinti őt.

Zeletzkivel csak háromszor beszélt életében, mégis felhasználták hamisításra, hogy kompromittálják.

Maniu beszéde végén bocsánatot kért mindazoktól, akik szenvednek a vádak miatt és óniatta és kijelentette, hogy kormányának volt tagjai vele együtt szolidárisak a Bentoiu-féle jelentésben megvádoltakkal, elsősorban Cihoski tábornokkal és vállalják a történetekért a politikai felelősséget.

Ezután Madgearu felolvasta Vaida Sándor március 5-i levelét, amelyet Mironescu, Voicu Nitescu, Mirtó, D. R. Ioanimescu, Gusti és Madgearu irtak alá és amelyben tiltakozik az ellen, hogy Popovici Mihályt

Kötöttáru gyártáshoz

szükséges Jaqard,

Achtschloss, Flachgépek, valamint spuinizók, mellirozó, leistni

darabonként is eladók

TRICOTAGE S.A. CLUJ

Str. Paris 38.

vádolják a Skoda-ügyben. Kijelenti, hogy szolidáris az 1930-i kormány minden tétével és kéri, hogy ennek a kormánynak összes tagjait küldjék a bíróság elé, hogy egyetemlegesen felelhessenek működésükért.

Ezután Bentoiu előadó válaszolt. Szerinte a parlamenti vizsgálat nem folyt Erdély és az erdélyiek ellen. Védte jelentésének konkluzióit és cáfolni igyekezett a nemzeti parasztpárti szónokok érveit.

3.20-kor reggel Saveanu elnök felbeszélította a vitát azzal, hogy Bentoiu ma délelőtt folytatja beszédét.

A szerda délutáni ülésen Bentoiu befejezte referátumát, majd Grigorescu többségi képviselő beértesztette a határozati javaslatot, amely az 1879 évi miniszteri felelősségről szóló törvény alapján Cihosky tábornoknak, aki a Skoda szerződés megkötésénél nem járt el a törvényes formák szerint, valamint Popovici volt igazságügyminiszternek, aki a hatóságok vizsgálatát megakadályozta a semmitőszék elé való utalását javasolja. A semmitőszék a maga során dönt majd, hogy kire kell még kiterjeszteni a vádat.

Romulus Boilának és Georgescu ezredesnek közönséges bíróság elé való állítását javasolja a határozat.

Simon nemzeti parasztpárti Stefanescu Anza volt hadügyminiszternek semmitőszék elé való állítását javasolja.

A többségi határozatot a kamara megszavazta. A nemzeti parasztpárti javaslatot elutasítja.

Az Univerul szerint Bratianu Dinu nem vett részt a kamara tegnap éjjeli ülésén. A liberális párt elnöke ugyanis eddigi magatartásához konzekvensen ki akarta terjeszteni a Skoda-ügyben a bűnösséget a volt nemzeti parasztpárti kormány többi tagjaira is, de ezt az álláspontot Tatarescu nem fogadta el, emiatt Bratianu Dinu megnehzelt és elment a kamara épületéből.

A Curentul ezzel kapcsolatban úgy tudja, hogy Bratianu Dinu a Bentoiu-féle jelentés konkluzióit ki akarja terjeszteni Maniura és Madgearura is, de álláspontját nem osztotta sem Tatarescu, sem a kormány többsége, elsősorban dr. Costinescu aki attól tart, hogy ennek az ügynek túlságosan politikai jelleget adna, ha ezt a két politikust belevonnák az ügybe.

Megállapították az új cukorárakat

Bucuresti, március 27. Az ipar és kereskedelmi miniszter és a cukorgyárosok között lefolytatott tárgyalások alapján megállapították az új cukorárakat. Az eddigi engrosárak voltak 24 lej kocka-, kristály- és 26 lej süvegucukor, a detailben ugyanez 25, illetve 27 lej. Március 12-től visszamenőleg az ár kilogrammonként 4 lej-jel emelkedik, vagyis 28 és 30 az engrosar, 29 és 31 a detailban. Kristálycukor két-szer finomítva 29,50, porcukor 30, angol kockacukor 32 lej.

A gyárosok elfogadták a forgalmi adó fel-emelését 2.40-ről 3 lejre és ezenkívül 30 banit fizetnek az államnak új illetékként. Az állam bevételi többlete ebből az illetékemelésből 60 millió lesz évenként.

CENZURAT

19. Telefon: Klavonta 110, jegyár 600, egyszékre 600; Klavonta 2, 600; Klavonta 12, egyszékre 600; Klavonta 12, egyszékre 600. Az erdélyi községek egyszékre 600. Az erdélyi községek egyszékre 600. Az erdélyi községek egyszékre 600.

Numerus punga

A numerusok számát... Dem. Dobrescu, a tükus főpolgármestere... Dobreacu, aki meg... irónikusan emlekezett... lachichusról és megáll... kisebbségek az oliai u... szágban nem minden u... nie kellene.

A baj másutt van... A baj ott van, hogy... hanem azokkal szembe... engedékenységet, akik... tendő folyamán szabad... állam vagyonában.

Hivatalos kimutatás... milliárdra rug az az ó... lam vagyonából ezen é... el, hogy arról az illet... reztek.

Minden másképpen... végül szigorúbb erköl... gyelmet teremteni az o... Ez kell: numerus pu... Azaz a „szembeszökő... közélet minden ágából... Dobrescu a numerus pu... balon alkalmazni szere... különbségre való tekint... A numerus valachicus... a kisebbségek kizárásá... Még pedig a dolgozó... kisebbségek kizárására... A két numerus között... van.

Es nem lehet mondani... ség a numerus valachic... szolgáma.

A boldog pénzű... Antonescu pénzügymin... a sajtóval nap-nap után... ügyi szervek jelentéseit... Az állami inkasszó na... Március első husz nap... hó lejjel több folyt b... mint az elhunyt év meg... A pénzügyminiszter el... kezét és azt hiszi, hog... van.

Mert Victor Antonescu... önnny, mennyi sóhaj és... ágtalanság tapad az o... taffan konjunkturájához... Amig egyrésztől az o... kkek súlyos megadózás... gyre minimálisabb ker... hetőségek közt mozg... mig a cikkeket megdrág... on az ipari termékek, ... tandard megdrágulását... átsik oldalon pereg a c... züntelenül.

Az államnak kétsége... gában áll elárverezni... zetőt. A kérdés csak az... rdekében is áll-e az... azza a párnát a polgá... tyavetyélje a butor... rgyakat, amelyek az... st jelentették a szenv... an az adófizető alany... m fogja-e magát késő... nzügyminiszter nagy... gy sikerült az állami... és ha legalább egyfor... sznák a fiskus szigorá... Tartunk tőle azonban... emélyek és osztályok... tetlenségnek örvendene... galkozásnak, az iparos... glonósképpen ha megb... si hiba folytán kisebbs... éreznek a pénzügymin... osolya alatt. Nem ne... tor Antonescu öröme... zött csak átmeneti leh... Az offenzíva, amelyet... ek indítottak, a jelek... adófizető sereg teljes... vel fog végződni. A... nyira kimerül e hábor...